

TARRAGONA ACULL LA TERCERA TROBADA DE CÀRITAS CATALUNYA AMB EL LEMA «TRANSFORMEM LA SOCIETAT DES DE LA MISERICÒRDIA»

Els miracles de cada dia

Eucaristia al Camp de Mart de Tarragona, en que van participar prop de 2.000 voluntaris. / MCS Arquebisbat de Tarragona

Tancar la porta a la droga i obrir-la a una nova vida

P 9

Taula de testimonis en els 25 anys del Centre Català de Solidaritat.

Agustí Codinach

Arturo Sosa, un jesuïta de frontera

P 3

Catòlics americans, entre Trump o Clinton

P 12

Pensant-ho millor

Fes-ho avui... demà potser serà tard

1. Apa, besa els teus nens, abraça'ls, dona'ls afecte i tendresa —no diners—, gaudeix i juga amb ells mentre siguin petits... Demà se n'hauran anat de casa.
2. Apa, atén, cuida i amoixa els teus pares, les persones grans que estimes... Demà ja no els tindràs. És llei de vida.
3. Apa, posa els cinc sentits i tota la teva ànima en aquest instant que estàs vivint i fes-lo viure plenament a tots els que tinguis al teu costat... Demà potser ja no estarà a les teves mans fer-ho.
4. Apa, digues al teu marit, a la teva muller, que l'estimes... que és la persona més important de la teva vida... adona't del que ets i tens avui... Demà potser ja serà tard.
5. Apa, fes-lo feliç avui que pots fer-ho... demà tal vegada serà massa tard. Ja no hi sereu ni l'un ni l'altre.
6. Apa, repeteix als que t'estimes aquelles paraules amables o fes el gest generós que

esperen des de fa temps.

7. Apa, dona'ls avui el millor de tu mateix: la teva presència, la teva atenció, el teu temps, la teva persona... No saps pas si un altre dia ho podràs fer.
8. Apa, fes el que fas. Fes-ho tan bé com sàpigues i puguis... i deixa el demà a les mans de Déu.
9. Apa, no malgastis la vida ni els valors humans i cristians que tens, que posseeixes... Fes-los fructificar avui, perquè no saps si demà serà una mica tard.
10. Apa, fes una bona obra avui mateix. Comença donant coses i acabaràs donant-te a tu mateix. És el millor camí. El demà que desitges i somies potser no arribarà mai.

Si has acomplert els punts d'aquest decàleg, estigues content. Recordat del teu ésser estimat i ofereix-li sufragis, per tal que gaudeixi de la vida plena i eterna del cel, on un dia seràs amb ell/ella.

Josep M. Alimbau Argila
Medalla de Plata
de l'Institut de
Teologia Espiritual de
Barcelona

La setmana
en tuits

Jaume Pujol @PujolJaume

Arquebisbe de Tarragona

Voluntaris de @CaritasCataluny, sigueu benvinguts a Tarragona! Sou a casa vostra. Gràcies per la vostra entrega i servei

Pilar Rahola @RaholaOficial

Periodista

Feliç que l'@oss_romano hagi publicat el meu pregó del #Domund2016 en el dia de les missions

Miriam Diez @miriamdiez

Periodista

Primer dia d'un curs apassionant sobre #comunicació i #religió #postgrau #comrel @ObsBlanquerna

Raquel Martín @raquelmartinn

Responsable Comunicació Ajuda Església Necessitada

URGENT. Qaraqosh, la principal ciutat cristiana de l'Iraq ha estat ALLIBERADA del Daesh. No es trigarà a comunicar-ho oficialment

Núria Iceta @nuriaiceta

Editora «L'Avenç»

De tot plegat si com a mínim servís x aprendre q les memòries (totes) no s'imposen sinó q són processos col·lectius tindríem alguna cosa bona

Ignasi Ricart @ignasi_ricart

Claretia

Franco ha caigut del cavall i rau per terra. Esperem que l'Ajuntament caigui «del burro»

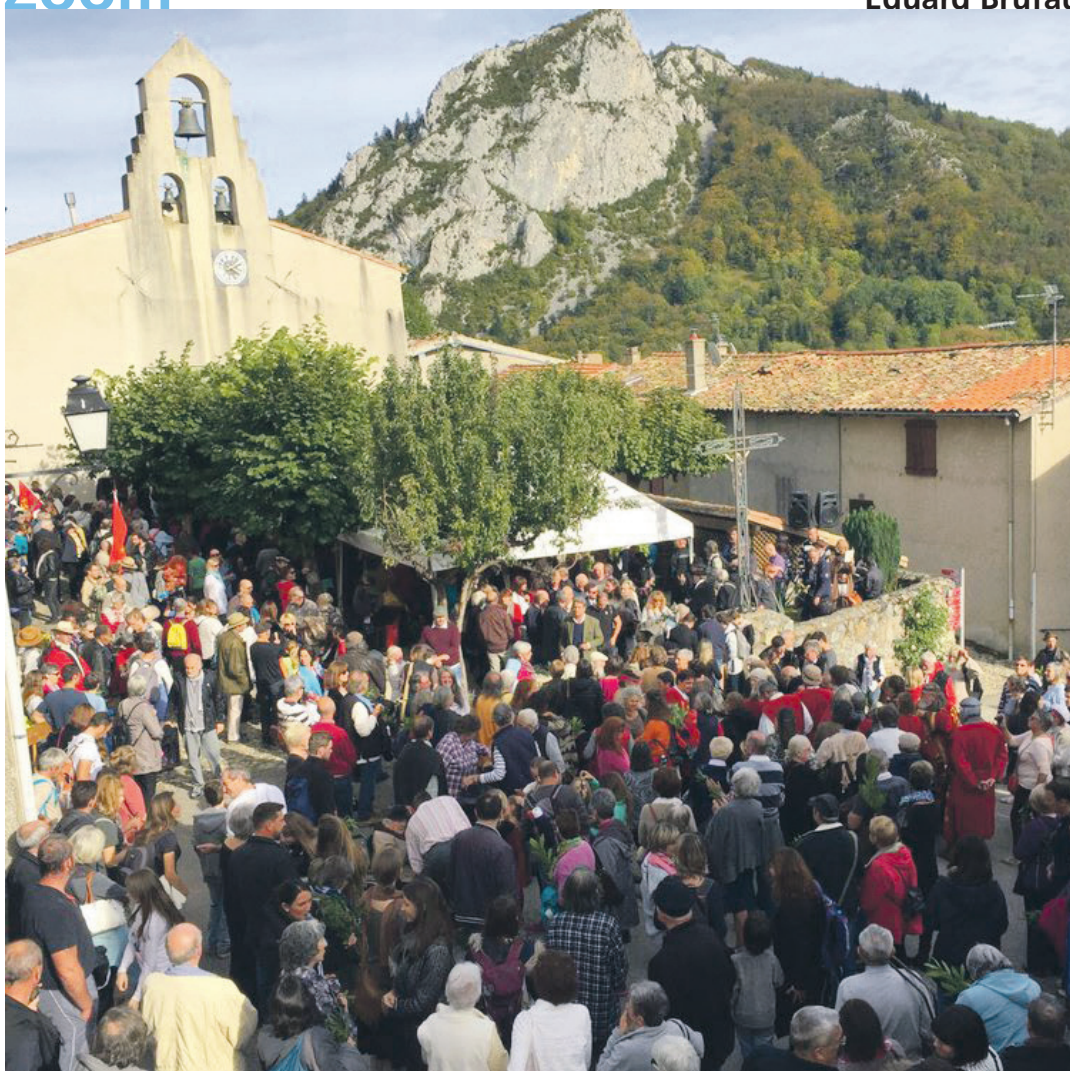
L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 3 de novembre del 1990: fa 25 anys moria l'industrial i filantrop català Lluís Carulla i llegava la Fundació que porta el seu nom.

Zoom

Eduard Brufau

El diumenge 16 d'octubre, Jean-Marc Eychenne, bisbe de Pamiers i Couserans, al sud de França, va demanar perdó en nom de tota l'Església catòlica per la matança de càtars a l'edat mitjana. L'acte de contrició va consistir en una missa que va tenir lloc a Montsegur, localitat on el 1244 van ser cremats vius centenars de fidels càtars.

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Toros i memòria històrica

El programa *El mirador* avançava, el 19 d'octubre, que el Tribunal Constitucional anul·laria l'endemà, com així va ser, la prohibició dels toros a Catalunya. Miquel Muñoz, analista taurí, deia que seria «una victòria petita per als aficionats als toros», però es mostrava contrari «a possibles regulacions que acabarien amb l'espectacle». Carme Méndez, de l'ONG ADDA, lamentava que és «la impugnació d'una decisió sobirana de Catalunya, cosa que posa en relleu la feblesa actual de la democràcia», i elogiava «el compromís del govern català perquè no tornin els toros».

El divendres 21 a la primera hora de la *Fórmula Estel*, l'advocat Jordi Palau-Loverdos analitzava el Dia de la Memòria de les Víctimes de la Guerra Civil, que el govern català acaba de fixar per al 15 d'octubre. «És un bon gest de reparació històrica», comentava. El també mediador destacava la recent llei catalana que anul·la els judicis amb execucions del franquisme. I de l'exposició organitzada per l'Ajuntament de Barcelona al Born, Palau-Loverdos deia que aquestes iniciatives han de ser «inclusives i integradores», cosa que no ha passat amb l'estàtua de Franco, «retirada amb encert».

Editorial

Un jesuïta de frontera

El P. Arturo Sosa Abascal (Caracas, 1948), el nou general de la Companyia de Jesús, podria definir-se com un jesuïta de frontera en un doble sentit: atresora una reflexió madura de la ciència política amb una opinió autoritzada en l'àmbit universitari i civil, i ha realitzat una tasca competent en la frontera entre Veneçuela i Colòmbia amb la creació d'una xarxa d'organitzacions jesuítiques que fomenten una «ciutadania de frontera». En un dinar-col·loqui celebrat l'estiu del 2014 al Centre Fe y Cultura de Medellín (Colòmbia) compartia les seves madures reflexions sobre Veneçuela, sobre el seu règim, sobre la democràcia, sobre el paper de l'Església, de la Universitat i dels joves. El P. Sosa —que és doctor en Ciències Polítiques— definia la societat veneçolana com

a «ferida i ressentida políticament» i «partida en molts trossos» i el règim del seu país com a «estatista i centralista» amb una subordinació de tot allò que significa l'estat al govern que, a més, es concentra en el president. El règim chavista, deia, és una «tirania de la majoria» i «la democràcia només subsisteix si les minories són respectades» i «hi ha minories que mai no podran ser majoria, com les ètniques». En un llenguatge que recordava el del papa Francesc —també jesuïta i a qui coneix força— el 31è successor de sant Ignasi afirmava que «quan la majoria ocupa tot l'espai públic, expulsa les minories: no les reconeix». A la democràcia només s'hi arriba democràticament i per fer-ho cal construir una base social i política «amb paciència i saviesa». Però la classe mitjana del

seu país està molt infectada pel «pensament màgic», amb l'erroni convenciment que, si es canvia de govern, la situació millorarà. El P. Sosa lamentava que la jerarquia eclesiàstica veneçolana no hagués trobat el seu lloc i hagués perdut l'autoritat de qui és capaç de situar-se fora de la lògica polititzada. Quant a la Universitat, es planyia que les eleccions en els seus claustres es duguessin a terme com si fossin municipals i que el govern portés vuit anys sense encarregar cap carrera nova a una universitat privada, privilegiant en canvi la Universidad de las Fuerzas Armadas, amb 250.000 estudiants, i en la qual per ser rector cal ser general i per degà, coronel. Pel que fa als joves, detectava la seva despolitització, l'immediatisme i l'augment alarmant de la migració. «És fonamental formar la joventut políticament», conclouia. Un nou estil, doncs, al capdavant de la Companyia de Jesús, sempre atenta als signes del temps: ara és urgent regenerar la política també des de la reflexió creient i eclesial.

La redacció us proposa

L'«Amoris laetitia» duta a la pràctica

La xarxa Laicat XXI aborda la praxi d'aquest document pontifici

P 8

Els grups de Taizé s'apleguen a la Seu d'Urgell

Joves de tot Catalunya van viure un dia de germanor i pregària

P 16-17

V Trobada Interreligiosa Iberoamericana

Antoni Matabosch ens parla del procés de pau a Colòmbia

P 13

El Calendari de l'ermità, ara també per a infants

Es tracta de la gran novetat d'aquesta publicació per a l'any 2017

P 25

Un nou llindar

Un cant a la vida

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona
Administrador apostòlic de Mallorca

Era un bon dia d'estiu, un dia d'allò més bonic. Pels volts del migdia, al bosc es va fer un silenci molt gran. Tot era quiet. De cop i volta, un pinsà va alçar el cap i va demanar: «Ben mirat, què és la vida?» I tot el bosc va quedar parat, perquè allò era una qüestió ben difícil i tots se'n sentien tocats de molt a prop.

Just en aquell moment, la rosa es descloïa. Ben a poc a poquet, anava llevant ara una fulla, ara una altra. La rosa va dir: «La vida és un desenvolupament.»

La papallona no en tenia costum de pensar coses tan enlairades. Ella solia anar tranquil·lament d'una flor a l'altra i va dir: «La vida és plena de sol i de vida.»

Més avall, arran de terra, una formiga s'escarrassava a carregar un bri de palla més llarg que no era ella, i va dir: «La vida no és més que penes i treballs.»

Vet aquí que compareix un talp que, traient el cap per un forat, també hi volia intervenir: «La vida és una lluita enmig de la foscor.»

Va començar a caure una pluja fina. La pluja va dir: «La vida és un devessall de llàgrimes i res més.»

A la vora del mar, les onades xocaven les unes amb les altres, es tiraven contra les roques i després se'n queixaven dient: «La vida és una lluita inútil per la llibertat.»

Sobre aquestes onades planava una àliga que anava fent cercles tota cofoia, i va dir: «La vida és un esforç per anar sempre amunt, enlaire, enlaire.»

No gaire lluny hi havia un prat. La força de la tempesta semblava haver-lo decantat cap a un costat, i va dir: «La vida sempre és ajupir-se sota un poder més gran.»

Ja s'havia fet tard que va venir la nit. Un mussol de vol silenciós anava d'una branca a l'altra, i va dir: «Viure vol dir aprofitar l'ocasió quan els altres són a dormir.»

Com que ja era ben fosc, el bosc va caure en un gran silenci. Un noi tornava a casa. S'havia anat a divertir amb uns amics i va dir: «La vida és una recerca constant de felicitat i una cadena de decepcions.»

Tot d'una, l'alba es va alçar amb tota la seva majestat i va dir: «Així com jo, l'alba, sóc el començament del dia, així la vida és el començament de l'eternitat.»

És un conte que havia comentat sovint amb els joves i ens havia fet molt de bé. Ara el vull compartir amb vosaltres.

Autors dels miracles de cada dia

La tercera trobada de Càritas Catalunya aplega dos mil voluntaris

Joan Piñol

Tarragona

Fotos: MCS Arquebisbat Tarragona

Sovint, el qui està a primera línia de combat contra la pobresa no veu l'exèrcit que té al seu voltant. Enmig de la feina diària, no s'atura a valorar aquells «petits miracles» que ha presenciats. La tercera trobada de Càritas Catalunya va servir, entre moltes altres coses, per aixecar el cap de l'esforç constant i veure col·lectivament el miracle de l'acció social de l'Església. Els dos mil voluntaris aplegats a la ciutat imperial de Tarragona són només un petit reflex dels 12.333 voluntaris que té Càritas a Catalunya.

La trobada segueix l'estela dels dos encontres de voluntaris catalans que s'han dut a terme cada dos anys, a Girona (2014) i a Barcelona (2012). És una ocasió per trobar-se col·lectivament però també per formar-se, compartir experiències i passar un dia plegats amb activitats lúdiques i un ambient festiu. Els voluntaris es van aplegar a Tarragona ja que la Càritas diocesana d'aquesta arxidiòcesi celebra enguany el seu cinquantè aniversari. La trobada es va dur a terme majoritàriament a l'impressionant espai del Camp de Mart, un enorme auditori natural al costat de la muralla, a tocar de la catedral. Com va assenyalar l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, «aquest lloc que originalment invocava la guerra, ara s'ha convertit en un parc de pau». Més de 140 persones es van encarregar de tota l'organització de la trobada que va comptar amb una presència molt nombrosa dels voluntaris de Càritas (1.900) que va superar de llarg la xifra de la trobada de Girona de fa dos anys (1.200). En conjunt, l'organització de l'acte per part dels tarragonins va ser elogiada per la seva coordinació, el compliment dels horaris i la preparació acurada.

Cada any més voluntaris

Tot i l'impressionant desplegament humà, cal tenir en compte que aquestes quasi dues mil persones són un petit fragment dels més de 12 mil voluntaris que formalment té Càritas (no es compten els col·laboradors esporàdics). Tal com van posar de manifest els responsables de Càritas Catalunya en la roda de premsa de l'11 d'octubre, la xifra dels voluntaris ha augmentat més d'un sis per cent en l'últim any. Segons la memòria, al llarg del 2015 es van atendre 343.513 persones.

La pregunta provocativa la va llançar el sociòleg basc Imanol Zubero: «Quin és l'últim miracle que has presenciats? Quin és l'últim miracle que has vist amb els teus ulls?» Segurament una trobada com la de Tarragona permet precisament que els voluntaris es preguntin en veu alta això, si veuen Déu en la seva tasca, si presenciats que són instrument de Crist en el món. En una anàlisi treballa-

La trobada va transcórrer al Camp de Mart de Tarragona.

Carme Borbonès, Jaume Pujol, Joan Josep Omella i Francesc Roig.

da i amb un pregó contingut teològic i escatològic, Zubero va explicar que els voluntaris de Càritas treballen en el «ja però encara no». És a dir, intenten construir un món millor a través de la seva donació personal, conscients però que encara viuen al «món vell». «No pot ser tot negativitat, hem de ser conscients que el Regne de Déu ja està present enmig nostre», va dir. Va recordar que Jesús va realitzar uns 37 miracles durant els tres anys de predicació. «Jesús no va curar tots els malalts ni va ressucitar tots els morts, va fer una cosa potser més important, va donar al món una experiència de salvació», va resumir.

Experiència del Regne de Déu

En aquest sentit, els voluntaris de Càritas són aquest petit miracle que permet a molts fer experiència de salvació, tastar un avançat del Regne de Déu. Zubero va animar de manera insistent i incisiva que el brogit del dia a dia dels voluntaris «no pot fer perdre la capacitat de veure els miracles que passen al voltant nostre». Perquè «qui salva una persona salva tot el món» i

els voluntaris salven persones a diari. «Els voluntaris de Càritas són els transmissors de l'esperança que el Regne ja està present entre nosaltres», va dir.

Zubero va reflexionar sobre el lema de la jornada: «Transformem la societat des de la misericòrdia». En aquest sentit, va dir que «la misericòrdia és una manera de mirar el món que ens canvia i ens disposa a canviar la societat». També va reflexionar sobre la paràbola del Bon Samarità, que es va llegir a l'inici de la trobada. «Per mirar amb misericòrdia hem de sortir del camí segur com va fer el Bon Samarità i avui el camí que baixa de Jerusalem és tot el món».

Caritat vers la santedat

L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, bisbe delegat a Càritas de la Conferència Episcopal Tarraconense, va animar tots els voluntaris i va destacar com el voluntariat està inserit dins la seva vida cristiana. «Treballem en la caritat dins el nostre camí vers la santedat», va dir-los. Parafraçant l'evangeli els va exhortar: «No estigueu contents per la feina ben feta, sinó perquè tots nosaltres ja estem inscrits en el llibre de la vida». Segons Omella, a la comunitat cristiana hi ha una certa divisió del treball: «Com van evidenciar les primeres comunitats cristianes, uns pregaven i els altres feien caritat però cadascú en nom de tota la comunitat que estava implicada en el servei.» En la mateixa línia, Càritas és tota l'Església i no pas una mena d'apèndix.

El director de Càritas Tarragona, Francesc Roig, va recordar el martiri de Sant Fructuós i els seus dos diaques com la mostra del compromís dels cristians tarragonins envers els altres, quelcom ja inserit en aquesta record martirial. Roig va recordar un dels trets més característics de Càritas: «Allò que la societat descarta nosaltres ho posem al centre.» Per la seva part,

MN. MIQUEL BARBARÀ
«Càritas no és una organització conservadora de l'*status quo* polític o social»

MONS. JAUME PUJOL
«La justícia ha de ser el nord de Càritas»

IMANOL ZUBERO
«Els voluntaris de Càritas són els transmissors de l'esperança que el Regne ja està present entre nosaltres»

Gairebé 2.000 voluntaris d'arreu de Catalunya es van aplegar a la trobada.

La celebració eucarística va ser la culminació de la trobada.

l'arquebisbe Jaume Pujol, visiblement content que la seva arxidiòcesi acollís aquell acte, va voler ressaltar la relació entre l'Any Jubilar de la Misericòrdia i la trobada de Càritas. Va reivindicar la centralitat de l'Eucaristia per «anar a la font de l'amor de Crist».

No és una ONG més

Un dels temes que van tractar els ponents és la importància d'entendre Càritas com una eina de justícia i caritat de l'Església i no com una mera organització humana, com una ONG més. «Càritas no és una organització conservadora de l'*status quo* polític o social. No hem de fer servir Càritas com a "opi del poble" sinó com a eina per combatre les injustícies», va dir Mn. Barbarà, sociòleg i exvicari general de Tarragona. Igualment, l'arquebisbe de Tarragona va dir als voluntaris que «la justícia ha de ser el nord de Càritas» i no el mer assistencialisme. Així sí, Zubero va reconèixer que amb la relació amb les institucions polítiques hi ha «un complicat equilibri entre el diàleg i la denúncia».

La presidenta de Càritas Catalunya,

FRANCESC ROIG
«Allò que la societat descarta nosaltres ho posem al centre»

CARME BORBONÈS
«El veritable valor de Càritas és el voluntariat perquè és expressió del compromís cristià»

Carme Borbonès, que també havia estat directora de la Càritas de Tarragona es va mostrar molt satisfeta de la trobada, sobretot perquè són moments de posar en valor la tasca dels voluntaris. «El veritable valor de Càritas és el voluntariat perquè és ex-

pressió del compromís cristià», va dir. Va animar a seguir posant en pràctica la Paraula de Déu i a ser conscients que «podem fer moltes coses perquè tot i que la nostra feina pot semblar petita som un referent per a tota la societat». En aquest sentit, Mn. Barbarà animava a «cultivar un sa sentit de pertinença a Càritas que no és ni tancat ni sectari, està obert a tota l'Església».

El sociòleg basc va ressaltar una característica especial del voluntariat de Càritas que no es mou per egoisme. «El voluntari que visita presos no ho fa perquè ha estat pres o perquè pensi que estarà un dia empresonat, ni el voluntari que ajuda una família en exclusió social ho fa perquè pensi que es pot trobar en aquesta situació. Ho fan per compromís cristià, perquè hi ha un esforç d'identificar-se amb el qui pateix i de viure d'igual a igual.» Així, el voluntariat de Càritas llança un crit d'esperança, com deia Francesc Roig, que neix del seu compromís que lluita, com expressa el manifest final de la trobada, per construir «un futur diferent, un futur engrescador i molt millor per a tots».

Testimonis de voluntaris

MARIA TERESA BETRIU

Lleida

És una gran joia participar en una trobada com aquesta, ens ha d'omplir d'esperança veure tanta gent implicada a ajudar els més necessitats

MARTA GÓMEZ

Solsona

Els voluntaris també necessitem trobar-nos i formar-nos per poder transformar el nostre entorn

ALFREDO MIR

Barcelona

Quan em vaig jubilar volia dedicar temps als altres i veure les necessitats de les persones em motiva més per continuar ajudant

CONXITA MARTÍN

Terrassa

Crec que a les xerrades s'ha destacat molt que hem de valorar les persones que atenem d'igual a igual

EVA BOIX

Vic

Per a mi Càritas és un estil de vida que visc des de l'estimació i des del repte de viure-ho cada dia amb els meus companys

MONTSERRAT BONET

Tarragona

Fa dotze anys que sóc voluntària i és una experiència molt enriquidora. La trobada ha estat important per recordar que no hem d'aturar-nos

MIQUEL TRILLO

Urgell

A Balaguer fem reforç escolar, repartiment d'aliments i treballam amb immigrants, totes aquestes tasques serien impossibles sense els voluntaris

MARISOL MONFORT

Tortosa

Estar a Càritas és d'alguna manera tornar tot que el que havia rebut perquè jo també vaig rebre suport de Càritas quan era petita

IVETTE GRAU

Girona

Volia ajudar les persones; només ajudant una mica pots donar una part de tu, pots entregar una mica de la teva vida i és molt gratificant

FINA MONTSERRAT

Sant Feliu de Llobregat

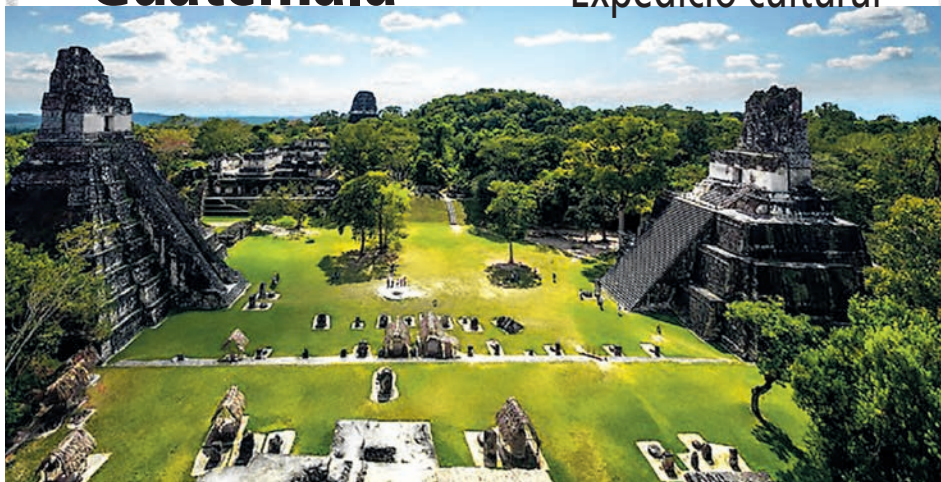
Sóc voluntària a Càritas Sant Sadurn d'Anoia. És important repartir aliments, però també fer-ho amb un somriure, una abraçada, mirant als ulls

Pelegrinatges 2016

Guatemala

Expedició cultural

Del 17 al 28 d'octubre

Els colors d'Amèrica

Iran

Del 7 al 17 de novembre

www.clubmes.cat

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Llums de Nadal NEW YORK

Del 30 de novembre al 5 de desembre

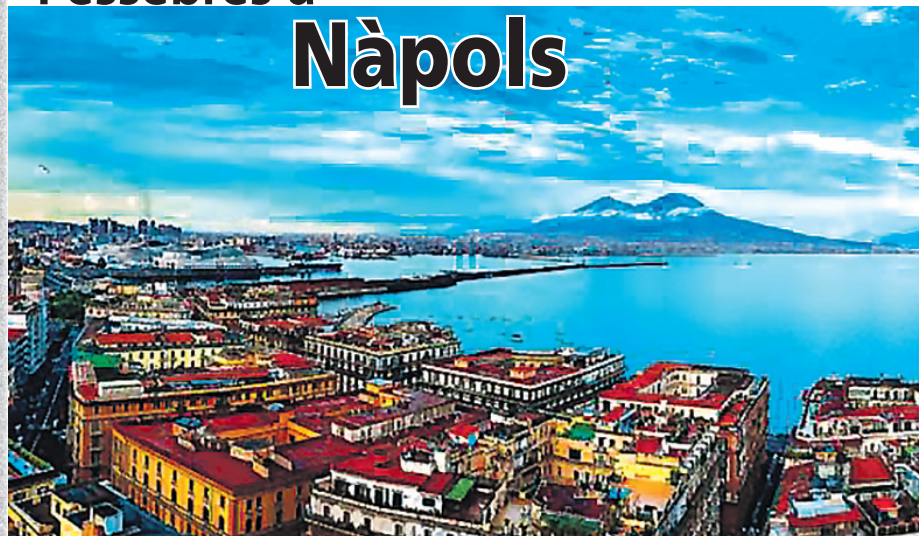
TERRA SANTA

Del 30 de novembre al 9 de desembre

Pessebres a

Nàpols

Del 14 al 18 de desembre

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener

TIMKAT 2017, es tracta del viatge a Etiòpia anual de celebració de la Festa de l'Epifania a Lalibela

Francesc anima a ser homes i dones dialogants

L'audiència jubilar coincideix amb la festivitat de sant Joan Pau II

AICA

Ciutat del Vaticà

«El diàleg esfondra els murs de les divisions i de les incomprensions, crea ponts de comunicació i no permet que ningú s'aïlli i es tanqui en el seu petit món.» Ho va dir el papa Francesc durant la catequesi de l'audiència jubilar del dissabte 22 d'octubre, festivitat de sant Joan Pau II.

Francesc va explicar que el diàleg és «expressió de caritat, perquè pot ajudar a buscar de nou i a compartir el bé comú. Ens convida a posar-nos davant l'altre i a veure'l com un do de Déu que ens interpel·la i ens demana ser reconegut». Per això, va assenyalar que «no dialoguem quan no escoltem prou o tendim a interrompre l'altre per demostrar que tenim raó». Segons el Pontífex, «el veritable diàleg necessita moments de silenci en què acollir el do extraordinari de la presència de Déu en el germà».

El Bisbe de Roma va subratllar que el diàleg «permet conèixer, entendre i acollir les exigències de cada persona». En aquest sentit, va indicar que l'Església «necessita el diàleg per comprendre les necessitats i els anhels que estan en el cor dels homes i les dones de cada temps, i poder sortir al seu encontre amb una paraula d'esperança» perquè «en aquest diàleg constant, l'Església descobreix la veritat profunda de la seva missió enmig del món i contribueix a la construcció de la pau».

El Papa es va adreçar directament als assistents a la catequesi jubilar per convidar-los «a ser, mitjançant el diàleg, instruments que creïn una xarxa de respecte i fraternitat per ensorrar els murs de la divisió i de la incomprensió, i així crear ponts de comunicació per ser signes de la misericòrdia de Déu».

En el dia de la memòria litúrgica de sant Joan Pau II, el Pontífex va voler recordar-lo destacant la «seva profunda espiritualitat, plasmada per la mil·lenària herència de la història i de la cultura polonesa transmesa en l'esperit de fe. Aquesta herència era per a ell font d'esperança, de poder i de coratge, amb la qual exhortava el món a obrir les portes a Crist. Aquesta invitació es va transformar en una incessant proclamació de l'Evangeli de la misericòrdia per al món i per a l'home, la continuació del qual és aquest Any Jubilar».

PAPA FRANCESC
«En el diàleg l'Església descobreix la veritat profunda de la seva missió i contribueix a la construcció de la pau»

D'altra banda, després del rés de l'Àngelus del diumenge 23, el papa Francesc va pregar per la població de l'Iraq: «Estem consternats pels actes terribles de violència (...). He sentit dolor en tenir notícies de l'assassinat a sang freda de nombrosos fills d'aquesta estimada terra.»

El Pontífex va expressar la seva solidaritat i va assegurar «que els acompanyo i els tinc presents en l'oració, perquè l'Iraq, encara que durament colpejat, sigui fort i ferm en l'esperança d'anar cap a un futur de seguretat, de reconciliació i de pau».

Els jesuïtes, davant del repte de la reconciliació

Agències / Ciutat del Vaticà

El pare Arturo Sosa, nou general dels jesuïtes, en roda de premsa va reconèixer que la «reconciliació» és el principal repte que afronta avui la Companyia de Jesús. «Des d'arreu del món se sent aquesta divisió, aquest trencament», va explicar, «jo conec Veneçuela, però hi ha situacions molt greus com Síria, hi ha moltes guerres que no se saben, cosa que significa també que les persones han de migrar o són víctimes de tràfic». Per això, va apuntar cap a una «crida a la reconciliació. No es pot avançar si no es viu en pau. Per a nosaltres, el repte és veure com contribuir a la reconciliació entre els éssers humans, que és també reconciliació amb Déu i la Creació». També va citar alguns temes sobre els quals està discutint la 36a Congregació General dels jesuïtes reunida a Roma aquestes dies: diàleg interreligiós, refugiats, fluxos migratoris, crisi econòmica i pobresa, entre d'altres.

Església en sortida

Nova forma de lideratge a l'Església

La paraula «lideratge» no sol agradar dins l'Església: s'associa amb la forma mundano-empresarial de gestionar els grups i les organitzacions. Però en tot grup humà hi ha persones que aglutinen, guien, orienten i condueixen els altres cap a les metes que volen assolir. Aquesta feina pot exercir-se com a cap, dictador, mestre, capatàs, etc. En l'Església es prefereix la del Pastor perquè es troba a l'Evangeli i a tota la Sagrada Escripura amb unes connotacions molt pròpies de servei, entrega, exemplaritat.

Però permeteu-me que empri «lideratge» perquè en aquest moment s'està transformant de nou la manera com la societat, les empreses, entenen aquesta figura essencial de qualsevol organització. Estem passant, no sense dolor ni crisi, del lideratge vertical, jeràrquic i unidireccional, a una altra forma d'exercir l'autoritat, més lligada a la col·laboració, més multidireccional, en xarxa i, en el fons, més oberta a allò

que els membres de l'equip tenen per aportar. Ves per on, el papa Francesc —sense cap mena d'influència externa— va exercir el primat, des del principi, de manera humil, sinodal (col·laborativa!), amb escolta i delegant tasques en uns col·laboradors que realment ho són. És una *xarxarquia* perquè conviuen jerarquia i xarxa sense destorbar-se.

La jerarquia a l'Església té un valor i unes claus transcendentals que no existeixen a les empreses, però si en alguna cosa va insistir el Senyor és en la manera com s'ha d'exercir l'autoritat. Aquest «nou lideratge» que s'està impulsant ara en l'Església, en sintonia amb l'Evangeli, té un ressò en allò que les empreses estan descobrint: que ningú no pot, tot sol, trobar el camí a seguir. Que tota persona de l'equip té alguna cosa a aportar. Que plegats es va millor que dividits. L'autoritat i el govern ja no són una tasca solitària, sinó col·legiada i sinodal. Com hauria d'haver estat sempre.

Leticia Soberón

Barcelona

L'«Amoris laetitia» duta a la pràctica

La xarxa Laïcat XXI organitza una matinal per abordar la praxi del document pontifici

Eduard Brufau
Barcelona

L'exhortació del papa Francesc *Amoris laetitia* és una invitació a viure el matrimoni i la família des de la mirada de Déu, que neix de l'amor més incondicional. Però com s'ha d'aplicar l'esperit d'aquest document al dia a dia de les famílies cristianes? Cal millorar l'acollida que les comunitats cristianes fan a les persones que es troben en dificultats familiars?

Amb l'objectiu d'indicar possibles respostes a aquestes preguntes la xarxa Laïcat XXI va organitzar el dissabte 15 d'octubre una sessió matinal dedicada a aquest document pontifici. La parròquia barcelonina del Patriarca Abraham va acollir l'acte, que va aplegar uns 135 participants, els quals van poder compartir una estona de pregària inicial, xerrades i tallers, i una eucaristia per cloure la jornada.

El teòleg Salvador Pié va esbossar unes línies mestres de treball a partir del text del Papa per intentar conciliar la doctrina de l'Església amb la realitat de les famílies cristianes. Pié va citar unes paraules del mateix Pontífex que són una bona mostra de l'esperit de fons de l'exhortació: «Naturalment, en l'Església és necessària una unitat de doctrina i de praxi, però això no impedeix que subsisteixin diferents maneres d'interpretar alguns aspectes de la doctrina. [...] Aquesta exhortació adquireix un sentit especial en el context d'aquest Any Jubilar de la Misericòrdia. [...] procura encoratjar tothom a ésser dignes de misericòrdia i proximitat allà on la vida familiar no es realitza perfectament o no es desenvolupa amb pau i goig.»

Tres principis referencials

Salvador Pié va assenyalar tres principis del document pontifici que han de

Una estona de pregària va obrir la matinal. / Agustí Codinach

vertebrar l'aplicació de la doctrina a les situacions familiars concretes: la llei de la gradualitat, el fet de partir de la consciència i la necessitat del discerniment. Aquests principis indicats pel Papa han estat extrets del mateix Concili Vaticà II, del papa sant Joan Pau II i de dues personalitats històriques tan reconegudes com ara sant Tomàs d'Aquino i sant Ignasi de Loiola. Segons aquests principis, Francesc pot afirmar que «l'home coneix, estima i realitza el bé moral segons diverses etapes de creixement», que «la consciència de les persones s'ha de veure més ben implicada en la praxi de l'Església en situacions que no realitzen objectivament la nostra concepció del matrimoni» i que l'Eucaristia «no és

Els tallers van aprofundir en temes com ara l'acompanyament després de ruptures matrimonials

un premi per als perfectes, sinó un remei generós i un aliment per als febles».

Els tallers posteriors van permetre als assistents aprofundir en temes com ara la preparació matrimonial, la diversitat de situacions familiars, i l'acompanyament després de ruptures matrimonials. Finalment el sociòleg Fernando Vidal va dissertar sobre la consciència i el discerniment en l'exhortació *Amoris laetitia* partint en bona mesura de l'espiritualitat ignasiana. Laïcat XXI organitzarà els mesos vinents més sessions matinals dedicades a temes concrets. La propera tindrà lloc el 12 novembre l'església de Sant Pau de Tarragona i durà per lema «Parròquia que escolta i anuncia».

Més informació: laicatxxi.cat

Maria Martínez, nova presidenta de l'ACO, en un curs de refundació del moviment

Joan Andreu Parra

Maria Martínez Rojas ha estat elegida presidenta de l'Acció Catòlica Obrera en el marc de la 63ena Jornada General que l'entitat ha celebrat aquest passat 12 d'octubre. Amb el lema «Jo faig que tot sigui nou», una citació extreta del llibre de l'Apocalipsi, el moviment d'acció catòlica encara un curs per repensar-se i que culminarà en el Consell que se celebrarà el maig de l'any vinent.

En aquesta trobada festiva amb tota la militància i simpatitzants de l'entitat, s'ha convidat el mestre, empenedor social i membre de Cristianisme i Justícia, Dani Jover, a fer una

ponència que ajudés a veure amb nous ulls aquesta entitat fundada el 1953. Jover va fer una lectura renovada de les inicials A, C i O i va convidar el moviment a «construir respostes des dels aspectes propis de la identitat d'ACO: crear xarxa comunitària oberta a partir de la tendresa i la solidaritat».

Durant el matí va ser molt emotiva la presentació de l'única candidata a presidenta, Maria Martínez, militant de la zona del Baix Llobregat. «Estic molt agraïda, molt il·lusionada i molt emocionada», va dir. Un 75% dels equips d'ACO han participat en la votació i unànimement han escollit Maria Martínez que presidirà l'ACO juntament amb l'actual president

Jesús Jiménez, que entra en el darrer curs del seu mandat.

En la Jornada General, que s'ha celebrat al col·legi dels salesians Sant Joan Bosco de Barcelona, s'ha lliurat a cada militant una enquesta per tal que faci una reflexió personal sobre allò que l'ACO significa en la seva vida. Aquesta serà l'eina que servirà perquè tothom opini sobre com desitja que sigui el moviment en els propers anys. Els resultats s'analitzaran en el Comitè General que es farà al gener i serviran de base per al XI Consell.

La Jornada es va cloure amb una eucaristia presidida pel bisbe Sebastià Taltavull i concelebrada amb el con-

siliari general del moviment, Josep Jiménez Montejo, i els consiliaris de zona. En l'homília, Mons. Taltavull va recordar la recent Jornada mundial pel Treball Decent i va fer seva la denúncia del papa Francesc: «Com podem tenir un treball decent en una economia que és indecent?» També va posar l'accent en el fet que la nova evangelització «la faran els laics o no es farà».

Durant la missa es va llegir el manifest que l'ACO ha fet per a aquesta jornada i que es rematava amb una sèrie de reivindicacions: «Treball decent per a tothom, salari digne, conciliació de treball i família, equilibri entre productivitat i qualitat de vida, acollida i inserció de les persones migrades, habitatge a l'abast de tothom, respecte a la diversitat de cultures, religions i pensament, eradicació dels conflictes bèl·lics i sanitat i educació universals i gratuïtes.»

Barcelona

Obrir la porta a una nova vida

En 25 anys, el CECAS ha ajudat 8.000 persones a sortir de les drogues

Carme Munté
Barcelona

El Centre Català de Solidaritat (CECAS), promogut per Càritas de Catalunya i la Conferència Episcopal Tarraconense, ha ajudat durant els seus 25 anys d'existència fins a 8.000 persones. Homes i dones que en un moment donat de la seva vida han decidit dir prou a la drogodependència i obrir la porta a una nova vida. A l'altra banda, esperant-los, hi han trobat familiars, amics, i també la comunitat terapèutica del CECAS, disposada a fer l'acompanyament d'aquesta malaltia que és la drogadocció.

«Quan obres la porta del CECAS et sents acollit, algú que et diu "sí que pots", que t'ofereix afecte i apreciació», explica l'Àlex, de 51 anys, que relata la seva sortida de les drogues. L'acompanya la Matilde, la seva parella, que tot sovint no pot contenir les llàgrimes. Es van trobar en un moment de la vida en què l'Àlex tot just començava la reinserció i, per tant, les emocions són a flor de pell. «Fa set anys que estem junts i he après moltíssim al seu costat», diu la Matilde, que reconeix alhora que és molt difícil parlar d'aquestes qüestions de forma pública per la por del rebuig.

El testimoni de l'Àlex i de la Matilde va ressonar el dimecres 19 d'octubre durant una jornada acadèmica dedicada als 25 anys del CECAS, que va comptar amb la presència dels arquebisbes de Barcelona i de Tarraçona. Va transcórrer a l'auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull. La taula de testimonis estava moderada pel periodista Antoni Bassas.

«Heu tingut un fracàs a la vida, però heu estat capaços de sortir-vos-en, no n'hi ha prou perquè la gent us valori?», els pregunta el periodista

Excursió de nois fent camí vers la recuperació.

Taula de testimonis moderada pel periodista Antoni Bassas. / Agustí Codinach

del diari Ara. Malauradament, la resposta és que no, que no n'hi ha prou. El perill de la recaiguda sempre penja com una espasa de Dàmocles.

Però, al final, del que es tracta és de trobar prou força de voluntat per tirar endavant. El Jan, de 33 anys, ha trobat la força en el seu fill i les eines terapèutiques al CECAS, on va entrar l'any 2014. A hores d'ara ha refet la vida i està treballant de recepcionista en un hotel de Barcelona. L'Eli, de 29 anys, ha tirat endavant per la seva

filla. Per ella va entrar el 2013 al CECAS i ara ja fa un any i mig que va acabar el programa. «La meua filla de 4 anys ha estat el motor perquè canviés de vida», reconeix commoguda. «Entrar al CECAS va ser el començament de fer bé les coses», prossegueix, «em vaig sentir compresa, ningú no em jutjava, em van ajudar a decidir quina vida volia». Ara treballa en el sector de la neteja i és recepcionista d'una residència d'estudiants.

«La motivació principal és voler fer el canvi», reconeix Marta Figuls, subdirectora de la Comunitat Terapèutica Can Puig, a la serra de Collserola, adreçada als homes. Pel que fa a la Comunitat Terapèutica de dones, que el 2015 va celebrar el desè aniversari, es troba a l'edifici Carmelites de la ciutat de Tarraçona.

Un pare i una filla «normals»

L'endemà de la jornada, Antoni Bassas titula la seva columna de l'Ara «El millor treball de recerca que he vist mai». Es refereix a l'Abril, que als seus 18 anys s'ha mostrat com una roca segura per al seu pare, de 48, que va passar per l'infern de la dependència de l'alcohol quan ella era petita. Per ajudar-lo, per ajudar-se a si mateixa, per comprendre'l, va decidir dedicar el treball de recerca del Batxillerat a les persones amb drogadoccions i a la tasca que fa el CECAS. «Vaig fer el treball per apropar-me al meu pare», diu l'Abril. Profundament commoguda, reconeix que després de tants anys de patiment ara «som com un pare i una filla normals». I el seu pare, l'Oriol, que la mira amb orgull, la corregeix: «Sense el com. Som un pare i una filla normals.» Només ells saben tot el que han passat i la importància d'haver recuperat una vida «normal».

ANTONI BASSAS

«Heu tingut un fracàs a la vida, però heu estat capaços de sortir-vos-en, no n'hi ha prou perquè la gent us valori?»

Misericòrdia en obres

Perdonar les injúries per amor a Déu

No podem oblidar que tot cristià és obra de Déu i que ens ha salvat en Crist Jesús perquè ens dediquem a les bones obres. Pel baptisme ens hem compromès com a cristians a seguir Crist, és a dir, a imitar-lo sent exemple de la seva vida i del que ens va ensenyar.

En la societat en què van viure els màrtirs del segle XXI va ser prohibit l'ensenyament religiós a les escoles públiques i va ser retirat el Crucifix.

Es va prohibir als ordes religiosos exercir l'ensenyament i se'n van confiscar els edificis. Van ser nacionalitzats els immobles de l'Església i van emanar lleis contra la institució familiar. Va haver-hi una tirania ferotge a favor de l'ateisme social.

Enmig de circumstàncies tan adverses, els màrtirs van proclamar la fe en Crist, uns vivint-la en família, altres a través de la seva missió, ja

sigui docent, ministerial, social. Conscients del do que havien rebut del Déu Misericordiós el van imitar no només ajudant, ensenyant la misericòrdia divina... sinó perdonant. Tots aquests màrtirs proclamats beats per l'Església van practicar les obres de misericòrdia a través del perdó, no únicament perdonant les ofenses sinó els seus botxins.

L'Església, en recordar aquests

beats del segle XXI, no ho fa per un sentiment de venjança i d'odi envers els perseguidors d'aleshores, sinó per un just desig de record. El record és necessari en el cas dels nostres màrtirs, perquè, morts per odi a la fe, van respondre als assassins amb el perdó. Respectant la distància del temps, el seu record posa en relleu la sublimitat de la fidelitat cristiana i la feblesa del mal. Només la misericòrdia torna humana la societat.

Mariano Santamaría

Germà marista, coautor d'«El preu de la traïció»

UNA VIDA CONTIGO

DES DE 1917

Roca ha estat sempre al teu costat tenint cura de tu i dels teus perquè el bany sigui un espai fonamental per compartir grans moments de vida. Per això, ara més que mai, volem seguir al teu costat perquè et tornis a enamorar del teu bany.

RENOVA LA VIDA
DEL TEU BANY

Roca

A la teva botiga Roca o a
reformaambroca.cat

Girona

Sis segles d'una decisió històrica: la nau única de la catedral

S'han organitzat una vintena d'actes commemoratius

El bisbe de Girona, l'alcalde i el president del Capítol van presentar el programa d'actes commemoratius.

A l'inici de les escales de la Mare de Déu de la Pera, un conjunt escultòric de Josep Maria Subirachs recorda la reunió de mestres d'obres que va determinar la construcció de la nau única.

Víctor Gay

Girona

Fotos: Àngel Almazan

L'any 1312 es van emprendre les obres per substituir la vella capçalera de la catedral romànica del segle XI per una nova construcció d'estil gòtic, el que podem dir que estava de moda en aquell moment. Era el model francès amb tres naus: les dues laterals més estretes que la central actuaven de contraforts.

Però entre els mestres d'obres que participaven o seguien els treballs, ja es preveia la possibilitat d'optar per l'agosarat model d'una nau única malgrat mantenir l'amplada i l'altura del projecte inicial. Segons el professor de la Universitat de Girona Joan Molina, el primer promotor d'aquest canvi va ser Jacques de Fauran, mestre d'obres de la seu entre el 1321 i el 1330.

Dos debats apassionants

Ja al segle XIV, els treballs de la seu gòtica s'alenteixen i això permet que l'any 1396 es convoqui una primera reunió d'especialistes per debatre com s'havien de seguir les obres: de tres naus o d'una. Els consultats són

vuit mestres d'obres de Girona i de Barcelona. Els barcelonins defensen les tres naus, afirmant que una nau única no es pot sostenir. *Una navi est magnum periculum*, escriuran. El gironí defensava la nau única precisament per la seva singularitat, però foren derrotats.

Els treballs avancen lentament. Transcorreguts quaranta anys d'aquella primera reunió i sempre latent l'alternativa de la nau única, el bisbe Dalmau Mur decideix convocar una nova reunió per debatre definitivament el projecte. Hi són cridats Pasqual de Xulbi i el seu fill Joan, de Tortosa; Pere Vallfogona i Guillem de la Mota, de Tarragona; Bartomeu Gual i Guillem Abiel, de Barcelona; Antoni Canet, de la Seu d'Urgell; Arnau de Valleres, de Manresa; Antoni Antigó, de Castelló d'Empúries; Guillem Sagrera, de Perpinyà; Joan de Guinguamaps, de Narbona, i Guillem Bofill, el mestre d'obres de la catedral gironina des del 1404. El febrer del 1416 comença el debat. Les reunions es perllongaran fins al primer trimestre de l'any següent.

Els cinc tècnics del nord són favorables a la nau única, mentre que de Barcelona en avall, set en total, es

mantenen per les tres naus. La decisió final correspon al bisbe i al Capítol, que es decideixen per la proposta minoritària, que van considerar més solemne, notable i proporcionada.

Transcorreguts sis segles, la seu de Girona és la que té la nau gòtica única més ampla del món: de gairebé 23 metres d'amplada i i 34 d'alçada.

Actes commemoratius

La celebració d'aquests sis segles de l'aniversari d'aquella decisió s'ha encetat aquest mes d'octubre. Del 19 al 21, amb el simposi internacional Obra Congrua, que promou la Universitat de Girona, a l'entorn de l'arquitectura gòtica, i el dia 30 amb un taller familiar a l'entorn del rellotge de la seu.

El dia de Tots Sants, la colla castellera Marrecs de Salt pujaran un pilar per les escales barroques i en faran un altre a l'interior. El diumenge 13 se celebra la cloenda de l'Any Jubilar de la Misericòrdia.

El Gran Recapte del Banc dels Aliments a Girona s'ha proposat que les aportacions siguin equivalents a omplir la nau.

Se seguirà per mitjà d'un programa informàtic. El mes de desembre el Col·legium Vocale de Gant oferirà un concert també sota l'àmplia nau.

Per l'any vinent, seguiran actes vinculats al Girona Temps de Flors, una representació de teatre religiós gòtic a l'entorn de sant Jordi, una trobada de gremis d'origen medieval, i al Festival Mapping hi haurà una projecció al sostre de la nau gòtica...

Dues grans celebracions religioses especials corresponen a la festa del Corpus que recupera el ball tradicional de l'àliga a l'interior de la seu i la cloenda dels actes en la festa de Maria Assumpta, patrona de la catedral.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Estats Units

Entre el magnat i la primera dama

Els catòlics es debaten entre l'excèntric magnat Donald Trump i la proavortista Hillary Clinton

Joan Piñol
Redacció

Els Estats Units afronten les eleccions més polaritzades i més estranyes de la seva història recent. Alguns polítics fan bromes dient que seran unes eleccions d'excepció en què la història escriurà repetides vegades «excepte el 2016». Perquè mai no hi ha hagut dos candidats tan vells, mai un magnat no havia estat candidat, ni una primera dama, ni dos novaiorquesos alhora, ni mai unes primàries tan renyides i estrambòtiques, ni mai una divisió tan clara entre minories ètniques i sexes. I, evidentment, mai no hi havia hagut unes eleccions tan complicades per a l'elector catòlic.

Des de la perspectiva dels gairebé 70 milions de catòlics nord-americans, hi ha hagut en els últims vint anys un doble punt de vista. D'una banda, en temes de moral social, d'immigració i de medi ambient, els catòlics s'han situat en una perspectiva més progressista que els acosta al Partit Demòcrata. D'altra banda, la defensa de la vida, del matrimoni natural i de la llibertat religiosa, els acosta al Partit Republicà. Aquest desdoblament era, fa uns anys, una simple intuïció genèrica, però l'abisme cada cop s'ha fet més i més gran. Els demòcrates cada cop han abraçat més les tesis antifamília i a favor de l'avortament mentre els republicans han incrementat la seva bel·ligerància cap a la immigració. Aquest distanciament de plantejaments i una certa radicalització dels dos partits fan que cada cop sigui més complicat per als catòlics mantenir l'equidistància.

En aquestes eleccions presidencials, el progressiu allunyament dels dos partits de l'opinió dels catòlics ha arribat a proporcions dramàtiques. Hillary Clinton és percebuda pels catòlics com una radical a favor de l'avortament, no en va la patronal de les clíniques avortistes «Planned Parenthood» és un dels seus donants principals i ja li ha transferit més de 30 milions de dòlars per a la seva campanya presidencial. Cal pensar

que, segons una enquesta recent, un 45% dels catòlics considera molt important la posició sobre l'avortament de cara a votar un candidat o un altre. Diametralment oposat, Donald Trump té un plantejament intolerable per a l'Església en qüestions com la construcció del mur amb Mèxic, l'expulsió dels musulmans dels Estats Units i la posició sobre la pena de mort i el control d'armes.

L'electorat catòlic es considera com un *swing group*, és a dir, un col·lectiu que canvia de vot entre demòcrates i republicans depenent de les eleccions i influeix decisivament en el resultat. Així, els catòlics van votar per Bush el 2004 i per Obama el 2008 i el 2012. Tot i així, cal tenir en compte que els catòlics blancs han votat republicà en les últimes cinc eleccions presidencials i el vot catòlic en conjunt va estar molt dividit el 2012: 50% Obama i 48% Romney. Segons una enquesta de principis del 2016, els catòlics estan dividits en tres terços: un de cada tres es considera republicà (31%), un altre demòcrata (34%) i un altre independent (30%). Aquest col·lectiu d'independents és el que sol fer canviar la balança.

El vot més cobejat en aquestes eleccions, com en les últimes, és el col·lectiu hispà (nord-americans amb orígens llatinoamericans) que totalitza uns 27 milions de ciutadans amb dret a vot. Els hispans són decisius en

diversos estats clau com ara Florida (un 18% de l'electorat) i Nevada (un 17% dels electors). La majoria dels hispans són catòlics però tot i tenir una visió molt conservadora (un 64% dels hispans està en contra de l'avortament) solen votar demòcrata per defensar els seus drets com a immigrants.

Potser per això, Clinton va triar com a candidat a vicepresident un catòlic que parla perfectament el castellà: Tom Kaine (58 anys), exgovernador demòcrata de Virgínia i actualment senador.

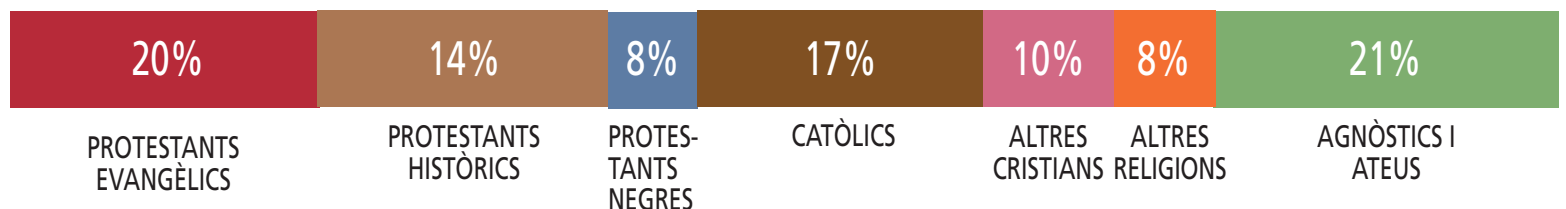
Els bisbes dels Estats Units han intentat adoptar una posició mesurada i han demanat als catòlics que votin

MONS. SAMUEL AQUILA

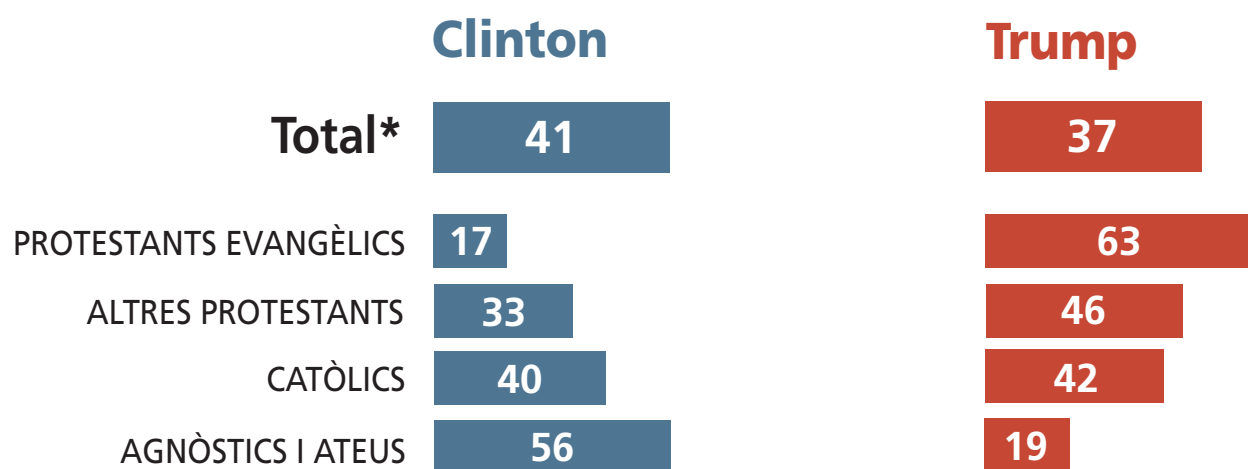
arquebisbe de Denver

«Els dos candidats deixen molt a desitjar, tenen poca credibilitat i han fet comentaris que m'han fet eriçar la pell»

ELECTORS NORD-AMERICANS SEGONS LA RELIGIÓ

INTENCIÓ DE VOT (%) DELS MEMBRES DE LES QUATRE PRINCIPALS RELIGIONS

Font: Pew Research Center, enquesta 2016.

*Els percentatges no sumen 100 perquè s'han exclòs els votants dels partits minoritaris.

en consciència però tenint en compte la importància del Magisteri. Això sí, no s'han estalviat les crítiques a tort i a dret. «Els dos candidats deixen molt a desitjar, tenen poca credibilitat i han fet comentaris que m'han fet eriçar la pell», va dir en una carta als fidels l'arquebisbe de Denver (Colorado), Mons. Samuel Aquila. El principal prelat d'aquest estat clau per a les eleccions (Colorado podria decantar la balança per a Trump) va reconèixer que «per a molts el seu vot implicarà escollir el mal menor». Això sí, va recordar que els demòcrates demanen la revocació de l'esmena Hyde, que impedeix el finançament públic de les clíniques avortistes.

Un altre prelat influent, el caputxí Charles Chaput, arquebisbe de Filadèlfia (Pennsilvània) també s'ha dirigit als seus diocesans: «No havia vist mai que els dos partits principals oferissin dos candidats tan profundament decebedors, tots dos són tan problemàtics que cap és clarament millor que l'altre.» Cal tenir en compte que la satisfacció dels nord-americans amb els candidats està al seu mínim històric. Només un 35% dels demòcrates està satisfet amb el fet que Hillary Clinton sigui candidata i només un 36% dels republicans que Donald Trump sigui candidat. El 8 de novembre se sabrà quin candidat ha fet més por dels dos, quin és el mal menor.

Colòmbia

«L'Església catòlica colombiana ha estat cabdal en el procés de pau»

Antoni Matabosch, membre del Grup de Treball Estable de Religions

Assistents a la trobada interreligiosa de Bogotà. Matabosch és el setè per l'esquerra.

Rosa María Jané Chueca /
Carme Munté

Els dies 26 i 27 de setembre va tenir lloc a Bogotà la V Trobada Interreligiosa Iberoamericana per abordar una qüestió cabdal com és el paper dels *Líders religiosos i joves en la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible dedicats a la joventut, l'educació i l'emprenedoria*. La Trobada, que es va celebrar de forma prèvia a la XXV Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern, va ser organitzada pel Consell Llatinoamericà i Caribeny de Líders Religiosos i el Grup de Treball Estable de Religions (GTER). Antoni Matabosch, capellà de l'arquebisbat de Barcelona i membre del GTER, explica les claus d'interpretació de la trobada.

En aquesta trobada, quin espai han tingut els joves?

Un lloc central. No només perquè es parlava sobre ells, sinó perquè hi han participat molts joves de països i religions diverses. La seva aportació ha estat cabdal en els debats i en la redacció de les conclusions. Es va decidir que siguin convidats també en les properes Trobades Interreligioses Iberoamericanes.

L'educació és un dels camps on és més favorable la col·laboració interreligiosa?

El motiu immediat per tractar en aquesta V Trobada el tema de l'educació i la joventut ha estat que les comunitats religioses iberoamericanes són cridades a donar idees a la XXV Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern, que se celebrarà els dies 28 i 29 d'octubre a Cartagena de Indias, Colòmbia, sobre el tema

Joventut, emprenedoria i educació. Prèviament, diversos grups de treball preparen possibles conclusions sobre el tema a aportar als caps d'Estat i de Govern: economia, societat, sociologia... i perspectiva de les religions. No es tracta de dialogar sobre temes interreligiosos, sinó de reflexionar junts sobre temes que interessin tota la comunitat Iberoamericana. Ja és la cinquena vegada que ho fem així i és realment interessant i enriquidor. No hi ha dubte que el tema d'enguany, educació, ha estat especialment ric per a tots.

Quin és el punt fort que aporten les comunitats religioses en l'educació: democratització de l'educació, educació inspirada en la fe, educació per a les perifèries...?

Hi va haver un debat molt interessant sobre quin havia de ser l'accent que les comunitats religioses havien de posar sobre el tema de l'educació dels joves. S'havia d'insistir en la qualitat o en la utilitat? S'hauria d'accentuar la formació integral de la persona o més l'emprenedoria (formar bons professionals)? La majoria dels presents vam insistir que el més propi de les religions era la formació vertebradora dels joves. Una bona educació no només s'ha d'entendre com a transmissió de coneixements i ensinistrament. Es tracta d'educació com a formació en valors, que permeti als joves ser subjectes actius del seu propi destí. Una educació vinculada al desenvolupament integral de la persona, que ofereix oportunitats als joves de reafirmar la seva dignitat com a membres actius de la societat. Crea gent madura, socialitzada i factor de socialització. Persones que es preocupen per la justícia social, per les perifèries (tan abundants a

Els valors de transcendència tenen una gran importància per crear persones assenyades, socials, cooperatives

L'avanç del pentecostalisme a Amèrica Llatina és espectacular i crea una situació religiosa diferent

Amèrica Llatina). És clar que s'ha de ser hàbil i expert en un àmbit, però sense una visió més ampla i profunda ni l'individu ni la societat progressen de veritat.

I la dimensió religiosa?

Ha de formar part de l'oferta educativa. Els valors de transcendència i d'estils de viure que proclamen les religions poden tenir i tenen una gran importància per crear persones assenyades, socials, cooperatives.

Com poden, els mateixos joves, contribuir al seguiment de l'aplicació i implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible que els afecten?

Hi ha una tendència a considerar els joves com a víctimes, com a actors de mal o com a factors de risc. Per tant, de forma passiva o només negativa. Les

conclusions de la Trobada opten per una forma activa i parlen del «reconeixement dels joves com a subjectes de drets individuals i col·lectius, per la seva mateixa condició de joves, empoderats per contribuir a la definició de polítiques públiques referides a la joventut i a totes en general». No es tracta només d'accions per a joves, dirigides als joves, sinó participades per ells mateixos i en l'elaboració de projectes de joves, dels mateixos joves.

Quina és la situació religiosa a Amèrica Llatina? Perd pes?

La resposta és difícil perquè és un continent molt divers. D'altra banda no el conec amb profunditat. La meua percepció, però, és que s'està passant del monolitisme catòlic a una pluralitat molt gran de confessions protestants. L'avanç del pentecostalisme és espectacular i crea una situació religiosa diferent. No menys religiosa, sinó religiosament diferent.

La trobada ha coincidit amb la signatura de l'«Acord final de Pau» entre el govern colombià i la guerrilla de les FARC. Quin ha estat l'influx de les religions en arribar als acords?

La nostra trobada es va celebrar a la seu del Ministeri de l'Interior colombià i, per tant, vam tenir informació de primera mà. L'acció de l'Església catòlica colombiana ha estat cabdal en tot el procés de pau. Durant molts anys ha participat com a garant d'accions humanitàries amb les FARC i el 2012 es va oferir a exercir el mateix rol a nivell global. El govern va sol·licitar oficialment el suport de l'Església i el cardenal Rubén Salazar, que ha estat sempre un gran partidari de les converses de pau, va crear la Comissió de l'Església per a l'Acord Humanitari, que ha estat molt actiu en les converses de pau. El papa Francesc ha estat també un obert partidari d'un acord: «No podem permetre'ns un altre fracàs en aquest camí de pau i de reconciliació» i va enviar el secretari d'Estat a la signatura a Cartagena de Indias.

I ara què?

Després del plebiscit negatiu caldrà refer ponts i trobar noves solucions als temes més conflictius. En tot cas, no ha de canviar gens la gran responsabilitat que els acords atribueixen a les religions en la seva difícil aplicació. Demuestra una gran confiança en la gestió de les religions vers una veritable pau. El Vaticà va declinar formar part en l'elecció del tribunal especial que jutjarà els delictes més greus comesos durant el conflicte; però el sol fet d'haver fet la proposta és un signe de confiança. L'acord final de pau encarrega a les religions una gran tasca. Per exemple: 1) Coordinar actes públics i solemnes de perdó, així com accions de reconciliació. 2) Les esglésies formaran part d'organitzacions de mediació entre persones i grups enfrontats, especialment d'àmbit municipal. 3) També s'integraran en el Consell Nacional per a la Convivència i la Reconciliació, amb especial atenció a les víctimes. 4) Les esglésies seran també garants del compliment del Pacte polític Nacional sobre l'abandonament de les armes per part de les FARC.

Des del monestir

L'abat Oliba

Cada 30 d'octubre els monjos de Montserrat recordem amb agraïment l'abat Oliba en l'anyversari de la seva mort, ja que va ser el fundador del nostre monestir.

Va ser el 1008 quan Oliba de Cerdanya fou elegit abat dels monestirs de Santa Maria de Ripoll i de Sant Miquel de Cuixà, vacants en aquells moments per la mort dels respectius abats.

Oliba fou un gran líder espiritual i un excel·lent conseller polític, que afavorí la vida intel·lectual amb la creació d'*scriptorium*s i de biblioteques, i impulsà i difongué la *Pau i Treva de Déu*. També va propagar l'art romànic i donà nova vida a la muntanya de Montserrat amb la fundació del nostre monestir, vers el 1025. Com deia el

P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, gràcies a Oliba, i «per la gràcia de Déu i les pregàries de Santa Maria, Montserrat és un fogar de vida monàstica, obert i acollidor, un lloc d'irradiació de l'Evangelí, un espai de servei als homes i dones, creients o no creients, que formen la nostra societat».

Besnét de Guifré el Pelós, Oliba va néixer el 971 i va ser el tercer fill dels Comtes de Cerdanya i de Besalú. Quan l'any 988 el seu pare, Oliba Cabreta, va renunciar als comtats per entrar com a monjo al monestir de Montecassino, a Oliba, que tenia disset anys, li pertocà ser comte de Berga i part del Ripollès, fins que el 1002, amb 31 anys,

renuncià als comtats i als seus béns personals i entrà com a monjo al monestir de Santa Maria de Ripoll, d'on va ser escollit abat, i poc després, del de Cuixà, el 1008.

Com a pare de la comunitat, Oliba va fomentar la vida religiosa, cultural i artística, ampliant l'escriptori, on es van traduir importants manuscrits àrabs, grecs i llatins. De l'*scriptorium* sortiren, a més de les famoses biblies miniaturades de Ripoll i de Sant Pere de Rodes, els *Cronicones Rivipul-lenses*, el *Carmen Caupidoctoris* la *Brevis historia monasterii Rivipul-lensis* i les diverses redaccions dels *Gesta comitum Baccinonensium et regum Aragonum*, peces fonamentals de la historiografia.

Josep-Miquel Bausset

Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Contra l'estrès a l'escola

Les angoixes dels alumnes i les depressions de professors creixen a les aules i són preocupants. En un context particular d'angoixa pel futur, d'atur juvenil, esperem de l'ensenyament la solució. Massa sovint les famílies s'han convençut que si el jove fracassa a l'escola, inevitablement ho farà en la vida. Els fills com a continuïtat o prolongació del somni dels pares o de les seves frustracions han d'anar fent el seu camí però amb suport, més que amb pressió i exigència. Hi ha joves amb excel·lents qualificacions però molt preocupats per no estar a l'alçada. També educadors veterans, professors realment competents que viuen l'exercici docent amb especial angoixa. I pares amb gran pressió i exigència laboral o sobreocupats que poden fàcilment canviar la tranquil·litat i seguretat per la por i el desassossec. En uns i altres el creixent risc a emmalaltir o fins i tot al suïcidi és tan desconcertant i tràgic que tendeix a esbiaixar-se i amagar-se en la nostra evasiva i alienada cultu-

ra. L'increment de l'estrès a l'escola i a la feina és un desafiament permanent per millorar el present i preparar el futur. No podem donar més responsabilitat a l'escola, ni esperar-ho tot de la salut pública, si no capgirem personalment i familiarment les falses creences i la crítica de les solucions màgiques.

Els adolescents han abandonat coaccions externes d'una altra època referides al vestit i al sexe però senten noves opressions internes. Les autoexigències corporals i socials que condueixen a comportaments de risc: estranyes dietes, pastilles, cremes, exigents sessions de *fitness* o arriscada cirurgia. Tot darrere expectatives de perfecció i reconeixement per part del grup d'iguals. Creixen la competència i la lluita per l'èxit, per obtenir el títol, la qualificació per al lloc de treball, i queden en darrer lloc o s'obliden els detalls importants i sobretot tenir cura d'un mateix, tot cuidant els altres.

La distància generacional creixent dificulta la

comprensió mútua. Els horaris i obligacions escolars i laborals han reduït els espais per buscar junts el camí, el sentit a la Vida més enllà de les ensopegades i fracassos.

Viure sense falsedat ni engany, parlar de satisfacció de la vida i de la seguretat de la mort sense embuts, posant sobre la taula en llibertat les pròpies escales de valors, ideals o utopies. No són la paraula i l'acció les eines més eficaces per viure mirant de fer-ho de la millor forma. Aprenent a estimar i reconeixent amb agraïment el sentir-se estimat, però ni sempre ni a tot arreu. Les escoles de pares, les sessions grupals i el suport de joves o la formació permanent com a autoreconeixement i exercici d'autoestima podran ser tan reconfortants i engrescadors que, en la mesura que redueixen la pressió i l'estrès, miren de desconnectar aquest gran fre de l'aprenentatge i d'interessar-se més per les qualitats dels alumnes i dels professors que no pas pels seus defectes.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Trobar-se

Hi ha paraules i frases que a cada època de la història adquireixen un significat particular i tenen un valor especial. No sempre és fàcil reconèixer-ne el perquè, però el cert és que aquestes paraules penetren a tots els nivells. Com la pluja en una terra assedegada, resseca, clivellada. Un dels termes innovadors del nostre temps és *trobada*. Sembla una paraula més, sense significat revolucionari aparent. Però no ens enganyem ni ens sorprenguem, «trobar-se amb l'altre» incideix en la nostra forma de pensar, en la nostra manera d'obrar, en la percepció mateixa de la vida. Si no existís la trobada entre els éssers humans, no existiria la humanitat ni res no tindria sentit.

Però, què significa «trobar-se»? En primer lloc descobrir l'altre com algú semblant a nosaltres. No en les idees ni en el pensament, en la llengua

ni en els costums, que no és el més important, sinó en la realitat de la pròpia carn. Algú que experimenta l'alegria i el dolor, la joia i la pena, la serenitat i l'angoixa, la tendresa i l'odi, la bellesa i l'horror. En segon lloc, «trobar-se» vol dir que en origen tots tenim el patró de la mateixa mesura. Què vol dir «ésser humà»? De vegades, ens perdem amb els drets humans i les llibertats democràtiques, però oblidem que tots aquests magnífics ideals signifiquen una cosa fonamental: l'altre té la mateixa dignitat que jo. Ni més ni menys. Ni més amunt ni més avall. Sigui qui sigui i vingui d'on vingui. Aquí no entren en joc el saber i el coneixement, si de cas la saviesa. I encara menys la riquesa i la pobresa. Perquè a partir de la convicció genuïna i profunda, no vaga ni fictícia, que l'altre és senzillament com jo, creix el respecte, progressa la llibertat i floreix

la humanitat.

Les societats modernes, amb l'acceleració contínua de la tecnologia sofisticada, han fet de la trobada una cosa surreal, que segueix els laberints virtuals de les xarxes socials. Però potser estem perdent l'autèntic significat de la «trobada» i de «trobar-se». Així com som en la realitat. Amb el bagatge de les nostres creences i ideals, èxits i fracassos. Per entendre'ns i viure com a éssers humans en convivència i harmonia malgrat les profundes diferències. Però en l'essencial som de la mateixa pasta. Només «trobant-nos» podrà germinar i prosperar una nova humanitat en nosaltres i en els altres. És l'únic camí per fer front als reptes de la nostra època. De la pobresa a l'atur, de la violència a la guerra, de la fam a la misèria, de la marginació a l'èxode. «Trobar-se» per damunt de tot.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc arabista-islamòleg,
des de Madrid

Punt de vista

Mn. Alfons Gea

Rector de Sant Vicenç de Jonqueres
Expert en l'acompanyament en el dol

El dolor silenciàt

Agustí Codinach

Als tanatoris de les grans ciutats s'incrementa el nombre d'enterraments sense cap mena de cerimònia ni civil ni religiosa. També hi ha minvat, en general, el nombre d'assistents. Les capelles on es fa la pregària, tot i que no són grans, amb prou feines s'omplen. Només en casos comptats són insuficients. Si a tot això afegim l'increment de les incineracions i la manca de culte posterior al lloc on han estat escampades, semblaria que la mort ha estat assumida socialment com a quelcom natural i que és un fenomen que no fa patir.

Tristament no és així. A primera fila de l'assemblea hi pot haver els familiars que ploren desconsolats i, darrere, la resta, entre els quals és habitual que soni un mòbil.

La mort d'algú deixa de ser un fet social que es pot reduir a la intimitat més personal on el dolor és silenciàt.

Temps era temps que el dol es mostrava en públic amb vestimentes negres i plors compartits, que segons com podien ser exagerats. La comunicació no era virtual, sinó real i física. Ara, en l'era de la hipercomunicació, experimentem tant la solitud que ni tan sols

es preveu ni s'espera el consol social. D'aquí la poca assistència als enterraments o la ignorància del veïnatge respecte de la mort d'aquella persona que formava part del paisatge urbà.

Acumulem dols no resolts, frustracions i solituds, i arribem a medicalitzar la vida on la depressió tendeix a convertir-se en una epidèmia.

Jesús a l'Evangeli es troba amb la gent, escolta el clam de la vídua de Naïm que ha perdut el seu únic fill, acull el dolor de Marta i Maria i ell mateix es commou davant la mort de Llätzer. No és aliè al dolor. Guareix les ferides de la vida acostant-se i compadint-se.

El dolor, per ser curat, necessita ser escoltat i acollit. Hem après a reprimir-lo de tal manera que és normal ni comunicar-lo ni expressar-lo.

D'una banda, hem deixat a mans dels professionals l'acompanyament en el dol, quan hauria de ser una funció social. Sovint, després d'haver escoltat durant una hora algú que pateix li pregunto si allò que m'ha explicat a mi ho pot parlar amb algú més. I la resposta és negativa, encara que aquella persona tingui família. D'altra banda, com a cristians podem reduir la pràctica de la fe a uns ritus molt acurats on predomina la relació personal amb Déu però som pobres en relacions socials o humanes. Per a Jesús, el contacte amb la gent, compartint penes i alegries, era la seva eina principal d'anunciar el Regne. L'Eucaristia font i cim de la fe compartida se celebra al voltant d'una taula, tot un signe del que ha de ser la vida del cristià.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Per què?

La vida humana està plena de preguntes. Els infants són mestres en aquest afer. Pregunten i pregunten. Ho fan amb una lògica que no és la de la gent gran. Nosaltres tenim altres qüestions radicades en una lògica diferent, de vegades bastant fosca. Per això, les interrogacions dels petits ens fan gràcia i un xic de por. Tenen interrogants lògics que no acabem de comprendre i que ens dificulten la contesta.

Els nens, per llei de vida, han de córrer aquest aprenentatge. I els grans tenim el deure d'ajudar-los. Tots hem nascut amb uns aprenentatges fonamentals: cridar, plorar, riure, mirar... Des d'aquestes passarel·les els petits van arribant a comprendre i a dir. I a imitar els grans.

Jo tinc un problema que no sé com resoldre: no paro de fer-me preguntes i, el que és pitjor, de trobar respostes. Suposo que és un mal inherent a la huma-

nitat. I així em vaig movent: entre preguntes, més o menys clares, i respostes de color gris. Per aquesta raó, he de viure en una gran esperança: un dia, a la presència del Senyor, hi tindrè una claror radiant de respostes. Potser la llista de preguntes que li faré serà una mica llarga. La grandiosa divinitat em donarà una resposta aclaridora que ara ignoro.

La filosofia és l'art de fer-se preguntes. Quan la vaig estudiar, em vaig sentir serè en moltes idees i pensaments. La teologia també em va aclarir qüestions, però me'n va deixar un *pack* —com se sol dir ara— per comprendre. No obstant i això, la filosofia i la teologia m'han estat útils. M'han obert el cor de moltes idees aclaridores i m'han ajudat a viure el do de la fe.

Hi ha alumnes, a les aules, que pregunten per fer-se notar, perquè sembli que són intel·ligents. Però, que no s'han adonat que, en lletra petita, ja hi havia la contestació del que demanaven al professor. No oblidem que la Sagrada Escriptura conté moltes respostes. La coneixem i la llegim? Sabem fer créixer la nostra espiritualitat? Aprenuem, com els infants, a preguntar a Déu i a retenir-ne les respostes. Ens dona les necessàries per estimar-lo a Ell i als germans. Estiguem atents als signes divins. Són molts.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

No és políticament correcte parlar de (2)

Potser he de dir: «No és possible avui parlar de...»

Hi havia un temps que, constatant que entre els assistents a les Trobades de Recerca i Amistat d'Orientació Cristiana hi havia metges, una infermera i jo sacerdot, ens van demanar fer una explicació certa, científica i espiritual sobre la sexualitat. El resultat va ser satisfactori, donada la llibertat amb què tots ens vam expressar. No vam excloure cap tema. Amb gran satisfacció una noia de 19 anys, que era la primera vegada que venia a la Llobeta, va sol·licitar el baptisme, que va rebre la Nit de Pasqua. Això va arribar a oïdes de persones de l'àmbit escolar i em van demanar xerrades sobre el tema. He d'advertir que, en aquell temps, aquelles explicacions amb diapositives de dibuixos, res de fotografies, eren lliçons que es consideraven avançades i que va ser motiu de certes denúncies clericals. La cosa estava ben fonamentada i la sang no va arribar al riu. D'aquelles trobades escolars, en lloc i programació extraescolar, els alumnes, els professors i jo mateix, en quedàvem satisfets. Ara bé, sempre advertia que, a aquesta instrucció corresponent a l'edat d'uns dotze anys, hi devia seguir, sense trigar gaire, una instrucció i una reflexió que es referís al sentit, els criteris i les normes de vida. Però no ho vaig aconseguir mai. Aquesta actitud obeïa a allò que un dia em va dir una directora: «Miri, jo sóc responsable de les meves nenes de dilluns a divendres però, quan arriba el cap de setmana o les vacances, no me'n sento garant, i correspon a les famílies.»

Educar, il·luminats per la fe, en la sexualitat humana és difícil i incòmode en aquest temps. Penso que, els que poden rebre aquestes nocions i criteris estan en l'adolescència, una etapa que es dona en cultures molt evolucionades i que podem considerar de durada artificial, perquè no té cap fonament biològic, sinó més aviat social. (En societats primitives, de la segona infància es passa directament a la joventut.) La inestabilitat emocional, pròpia de la fase a la qual em refereixo, dificulta l'acceptació d'unes normes, encara que siguin ben coherents.

Em sorprèn la passivitat amb què s'observa els testimonis impactants de persones com Teresa de Calcuta, Hélder Câmara, Pere Casaldàliga, Jean Vanier... Si en algun moment algú els anomena, es passa olímpicament d'ells.

Si en l'etapa de més dedicació en l'adquisició d'escala de valors, l'única preocupació és evitar els embarrassos no desitjats o inoportuns, arribada la joventut, els desitjos seran els viatges, les trobades centrades en àpats opípars... però, seran feliços? Som fidels al missatge de Crist?

JOVES D'ARREU DE CATALUNYA VAN VIURE UN D

Els grups de Taizé s'apl

Pregària al matí al Seminari.

Activitats de descoberta per la ciutat.

M. C. Orduña
La Seu d'Urgell

La X Trobada de Grups d'estil Taizé a Catalunya va omplir la catedral de Santa Maria d'Urgell la tarda del 8 d'octubre, en una pregària presidida per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, i a la qual van assistir fidels de la parròquia i molts veïns de la Seu d'Urgell i de la comarca. Era la desena vegada que els joves d'arreu de Catalunya s'aplegaven per gaudir d'un dia de germanor, de reflexió i de pregària, seguint el mestratge del Pare Roger i la comunitat religiosa de Taizé, obrint-se als altres, establint ponts per superar diferències... i, aquesta vegada, gaudint de la natura que envolta la ciutat més important del Pirineu central.

Els joves i no tan joves, famílies amb infants... van arribar a les deu del matí i després de les inscripcions i l'esmorzar, es va celebrar una pregària a l'església del Seminari, una capella de gran bellesa poc coneguda. El grup de músics de la diòcesi es va veure ja incrementat per alguns dels benvinguts... nois i noies de Solsona, d'Igualada, de Mataró, de Barcelona, del Segrià, del Vallès, del Gironès. Les activitats de descoberta personal, les dinàmiques de grup, les descobertes de la ciutat medieval i de la catedral es van anar succeint al llarg del matí i de la tarda.

Reflexió sobre el sentit d'acollida i l'ecologia

Es van formar grups que van treballar abans de dinar al Parc del Segre i després, a la tarda, al claustre de la catedral, amb textos del Gmà. Aloysius amb l'encíclica *Laudato Si*. Es va poder dialogar sobre l'acolliment i el seu sentit en els fets que vivim en aquests dies, en les onades de la immigració de persones que necessiten ser acollides per Europa a causa de la guerra a

La catedral de la Seu es va vestir de color per a la pregària.

Cants i pregària a l'estil de Taizé.

Síria i a d'altres indrets del Pròxim Orient; i també es va parlar en profunditat del que significava tenir cura de la natura, les actituds responsables vers el consum i la destrucció dels recursos naturals. Aquest darrer tema va resultar enriquit en els plantejaments de sortida perquè va comptar amb l'afegit de la visita a l'empresa de reciclatge i d'economia sostenible Nougraps, creada per Càritas d'Urgell. Aquesta és una aposta de Càritas per l'economia sostenible i humanitzada, i en la qual es facilita formació i es reinserix persones en el cicle de l'economia convencional, i es fa utilitzant com a base de producció el tèxtil, reciclant i posant de nou al mercat peces desestimades. El factor de la segona oportunitat per a les persones i les coses que fem servir, els estris i la roba, va ser molt debatut pels joves, que van mostrar una creixent sensibilitat vers aquest tema.

Pregària a la catedral

Els voluntaris van anar preparant els tallers i els escenaris de les pregàries, i a dos quarts de sis de la tarda, ja estava tot a punt. Els joves participants músics van organitzar els cants, els bancs de la catedral situats per deixar espai al mig per a la pregària, el presbiteri va canviar la seva fesomia de manera radical per oferir una imatge molt diferent de l'habitual: el desplegament de la roba taronja, les espelmes, les imatges... tot convidava a viure uns moments d'immersió en el món de Taizé. Mons. Vives va assistir a la pregària amb els joves, que a la tarda es van incrementar, i també hi van participar molts veïns de la Seu d'Urgell, que es van voler unir a aquesta experiència. Va ser un moment molt especial. En acabar la pregària, Mons. Vives va tenir unes paraules d'agraïment als participants —alguns havien viatjat de molt lluny— i va fer referència als valors que ens mostren des de la comunitat de Taizé i el seu fundador, el Gmà. Roger, que ell va conèixer personalment. Va posar en relleu l'especial connexió que hi ha hagut

DIÀ DE GERMANOR, DE REFLEXIÓ I DE PREGÀRIA

veguen a la Seu d'Urgell

La Beth Balagué té 21 anys i ja és veterana en això de fer sortides amb el grup de joves de la diòcesi d'Urgell. Ara s'està preparant per obtenir el títol de monitora del grup TxT i poder acompanyar nois i noies més joves que ella... i a la Seu d'Urgell, el 8 d'octubre, es va trobar amb altres companys del curs. Van organitzar els escenaris, els cants, les pregàries... Compartir les pregàries d'estil Taizé que es fan a Urgell és una de les activitats que combina amb formacions, sortides amb els companys, i amb els estudis. Enguany, anirà al pelegrinatge de confiança que els germans de Taizé proposen a Riga, Letònia. L'ànima a fer-ho l'experiència viscuda a la JMJ a Cracòvia, on els joves d'Urgell van tenir una molt bona experiència i on s'ho va passar molt bé... va conèixer gent nova, va viure una pregària multitudinària i, malgrat els esforços físics que va suposar, el balanç ha estat bo: «Hi ha un llenguatge i una forma de relacionar-nos que m'agrada. El respecte, la confiança en els companys, saber que tots fem una pinya... Viatjar amb un grup en què, a més dels que tens a la vora, et pots obrir a altres persones amb la confiança del bon rotllo m'atreu molt.»

El vincle que estableix aquesta manera de pregar entre els joves de diferents indrets de la diòcesi és fort, i quan es troben, és un plus treballar per compartir l'organització de les pregàries i també les hores de viatge amb d'altres. Cal estimar Taizé. Així ho diu un altre jove que es prepara per ser monitor: el Bernat Montoya. Ell ja té viscudes moltes trobades de Taizé. Seguidor d'una tradició familiar, ja que les seves

Bernat Montoya ha participat en moltes trobades de Taizé.

Beth Balagué s'està preparant per ser monitora.

Quan la pregària esdevé un vincle fort entre els joves

germanes i germans el van precedir en aquesta experiència, des de ben jove va voler viure amb el grup d'Urgell i viatjar arreu d'Europa: «No em canso mai de viure Taizé, perquè és com un gran cercle, envoltat d'altres cercles concèntrics: vas construint relacions i relacions, algunes de més properes, d'altres de més allunyades... i tot sovint renoves els amics en cada nova trobada. Potser n'hi ha un que no has vist en dos anys... però de cop i volta, el trobes entrant en una pregària i et quedes amb ell... perquè aquest és el sentit de la pregària de Taizé per a mi, compartir amb gent ben diferent, saber que aquesta diferència no ens allunya, sinó que ens pot acostar.»

Per al Bernat, l'experiència de Taizé sempre suposa un repte perquè és un gran animador de grup i du la guitarra allà on va. Així va ser a la X Trobada de Taizé Catalunya, i va participar en la pregària del matí amb els músics. A la tarda, però, es va encarregar d'altres qüestions, i el grup musical va ser portat per altres companys. L'Abril de Santos també hi va participar amb el seu violí. Combina els estudis, l'estudi de la música i el treball... una combinació difícil, però se'n surt: «És que m'agrada molt tocar el violí, és com si parlés una part de mi que no cal que utilitzi paraules. I quan estem a les pregàries amb els amics, la veritat és que és un moment molt especial.»

Els joves han establert una relació molt especial, i els monitors que acompanyen el grup els encoratgen a compartir les seves vivències i a cercar temps quotidianament per la pregària. Una pregària que després en diferents situacions els ajuda a viure el dia a dia.

entre Catalunya i la comunitat, posant com a exemple d'aquesta especial relació el nombre de joves que —des de Catalunya— han ingressat a la comunitat, el darrer, en aquests dies. Per a Mons. Vives, l'experiència de la pregària és molt important per totes les persones, i hem de cercar tenir espais i moments per viure-la amb intensitat, pregant com Jesús i per Jesús.

Recull de les imatges més importants

En acabar la pregària, tothom va ser convidat a berenar i a veure un recull en vídeo dels diferents moments del dia, que es va convertir en un moment de germanor, i de començar a pensar en el proper pelegrinatge. La trobada al mes d'octubre es va celebrar quan tot just començàvem a conèixer la informació del pelegrinatge de confiança a Letònia, a la ciutat de Riga... els joves que es van aplegar a la Seu d'Urgell ja van començar a fer plans per anar-hi, cercant la complicitat d'uns i altres en l'organització del viatge.

**Voleu començar l'any amb bona companyia?
Veniu al sopar de cap d'any que hem organitzat des
del Club+Amics al restaurant Pomarada de Barcelona**

Preu per persona:
Socis: 60€ IVA inclòs
No socis: 70€ IVA inclòs

Per a més informació i reserves:
934 092 700 / info@clubmes.cat
/ www.clubmes.cat

Club+amics
«Volem amics com tu»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Fecunditat de les comunitats envellides

Abram contempla atentament el cel en la nit fosca. Els punts lluminosos de les estrelles s'endinsen en el seu cor a través de la retina dels seus ulls. Com més obscuritat l'envolta, la visió s'amplia i descobreix noves espurnes de llum. Al seu interior ressonen les paraules divines: «Mira el cel i compta les estrelles, si és que les pots comptar. Doncs així serà la teva descendència» (Gn 15,5). No obstant això, els fets sembla que contradiuen les promeses. La vellesa s'acumula en la carn i Sara, la seva dona, ja no està en condicions. Ella li proposa que tingui relacions amb Agar, l'esclava, perquè tingui un fill, com així passa, que rep el nom d'Ismael. Aquest no és el camí per obtenir el fill de la promesa. Quan falla l'esperança, es busquen dreces. Passen uns quants anys. La promesa roman incomplerta. Tot sembla perdut. En aquest moment, es produeix una nova trobada entre Déu i el patriarca. S'estableix una aliança nova, es repeteix la promesa de tenir un fill amb Sara, li canvia el nom i l'anomena Abraham i s'obre un futur de fecunditat. Es prosterna amb el rostre cap a terra, sense poder retenir el somriure, i pensa: «Encara pot tenir un fill, un home de cent anys? I Sara, que ja en té noranta, pot infantar?» S'accontenta amb Ismael, fruit de la seva programació, però Déu insisteix en la seva promesa. Isaac serà aquest fill. Anys més tard, quan tot sembla que discorre de la millor manera, rep la petició divina de sacrificar el seu fill. No li falten sobresalts. Compleix amb la indicació, però un àngel li atura la mà i Isaac es manté amb vida.

N'hi ha prou d'anar a les misses dominicals i veure-hi les persones assistents. N'hi ha prou de veure la mitjana d'edat de les comunitats religioses. Cal que ens preguntem: les comunitats envellides encara poden ser fecundes? Les figures d'Abraham i Sara ens suggereixen tres actituds.

Primera, esperar contra tota esperança. Confiar en la paraula de Déu contra tota evidència. Cal purificar les motivacions. Som a les mans de Déu. Com més fosca és la nit, més brillen les estrelles i més lluny hi veiem. El temps garbella l'esperança i la posa a prova.

Segona, evitar subterfugis i sortides falses. La temptació permanent de complir les promeses divines al marge de Déu. Confiar en els propis recursos i en les pròpies planificacions. Mirar-se el melic i deixar de contemplar el cel. No serveix la reproducció assistida, tot

i els nombrosos intents. Tercera, viure l'alegria de la fecunditat, però obrint-se a les noves purificacions que poden arribar. Existirà alguna proposta de sacrifici, quan menys ho pensem. Els camins de Déu són inescrutables. No s'espera una vegada per totes. Cal que visquem l'esperança cada dia, malgrat que gairebé tot condueixi al desànim.

Molts dels nostres somnis es fan miques. En el misteri de Déu no ens serveixen els nostres paràmetres. L'envelliment és la nostra preocupació i la nostra creu, però sense ell encara seguiríem confiant en nosaltres mateixos en comptes de fer-ho en Déu.

Com més fosca és la nit, més brillen les estrelles i més lluny hi veiem

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

La riquesa de la paraula

Després d'una setmana acompanyant solituds i sentint empatia davant del dolor i de les incerteses de la gent, dues converses em van il·luminar una altra vegada en el valor de la paraula. Sense ella, sense la formulació dels nostres sentiments o de les nostres preocupacions, de les nostres alegries i les nostres penes, la solitud no només s'eixampla, sinó que acaba per buidar la paraula de contingut.

Per això, a mi, escoltar no em sembla mai un temps perdut. Escoltar és

De la mateixa manera que rentem la roba, també hem de netejar l'ànima dels mals pensaments

una tasca senzilla i a l'abast de tothom. Bé, de tothom qui sap fer-ho sense judicar, sense interpretar des de la pròpia visió, i sense col·locar-se en un esglaó superior.

Jo puc dir que he après

moltíssim més en aquests anys en els quals aquesta és la meva tasca fonamental, que en els anys d'estudi i de docència magistral.

Dues converses mantingudes durant aquests últims dies han estat la confirmació d'aquesta asserció.

La primera era més aviat un esclat de malestar davant les injustícies de la vida i les desigualtats que generen aquestes injustícies. Els crits i els renecs no feien més certes les paraules, però eren, en aquell moment, un alliberament de moltes angoixes acumulades que van fer vessar el dolor de l'ànima. El meu silenci el va anar apaivagant i vam acabar amb un cant alliberador que ens va acaronar l'ànima. El meu amic, acabat el seu esclat verbal, va callar, va agafar la guitarra i junts vam cantar el Pàrenostre amb música dels Beatles.

L'altra conversa va ser tot al contrari. Si la del meu amic indignat es manifestava víctima de la societat, la d'aquest altre, tancat a la presó pel seu passat de pobresa i solitud, em parlava de la seva alegria interior, descoberta en el silenci d'una cel·la on l'únic interlocutor és Déu. Un Déu que no té ni nom ni religió, però que l'ha conegut en conversa amb la seva ànima. Vull reproduir —de memòria i traduint-lo— algunes de les seves paraules que han estat per a mi una lliçó de Teologia tan enriquidora com un llibre del millor teòleg.

«Ara sóc molt feliç perquè puc expressar amb paraules coses que només les podia parlar amb la meva ànima... Són coses que no sé d'on em vénen al cap i que van al cor però, si les parlo amb tu, les entenc millor.» És el valor de la formulació de la veritat o dels sentiments, pensava jo.

«Jo parlo cada dia més amb Déu. I li dic que jo no el veig però sé que Ell sí que em veu a mi i això m'agrada. Per això netejo la meva ànima...»

Davant la meva expressió interrogant, explica: «Penso que igual que netegem el cos i els vestits, també hem de netejar l'ànima dels pensaments i les coses dolentes. Jo ho faig a la nit, quan estic a la cel·la i em sento molt, molt feliç!»

«De vegades, jo mateix no sé d'on em vénen aquests pensaments, que no puc parlar amb la gent que m'envolta perquè pensarien que estic boig. I espero els dimarts per poder-ho parlar amb tu...»

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Àngel Almazan, Josep M. Bausset, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Alfons Gea, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Mariano Santamaría, Lluís Serra, Rafel Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Nora Vela, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralte (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Déu, pare de tots, ens espera

D'aquí uns dies recordarem de manera especial tots els difunts, els nostres éssers estimats que ens han deixat i als quals recordem amb dolor. I en aquesta data dels Difunts qui més qui menys es fa la pregunta de si existeix o no el cel. I acostumem a dir: ningú n'ha tornat i, per tant, podem estar segurs que hi ha vida després de la mort?

Permeteu-me que us expliqui una petita història que va passar en una clínica. Un home molt malalt estava molt inquiet i torbat. Va agafar la mà del metge i li va dir:

«Tinc molta por de morir. Digui'm, doctor, què m'espera després de la mort? A què s'assemblarà el que hi ha a l'altre costat?»

«No ho sé», li respon el doctor.

«Vostè no ho sap?», li diu el malalt.

El doctor en lloc de respondre-li obre la porta. No s'imaginava trobar el seu gos, un magnífic pastor alemany, que l'havia seguit a través de la ciutat, havia esquivat la vigilància del porter de la clínica

i ara es trobava al passadís. Quan el gos va veure el seu amo li va saltar a sobre i li va manifestar de mil maneres l'alegria d'haver-lo trobat.

El doctor es va girar cap al malalt i li va dir: «Ha observat el comportament del gos? Ell no havia estat mai en aquest hospital, no coneixia la casa, no sabia com eren els lavabos, l'armari, els llits, ni de quin color són les parets dels passadissos. Ell sabia que el seu amo era aquí, a l'altre costat de la porta, i està content, joiós des que s'ha obert la porta i m'ha trobat. Miri, jo no sé res del que ens espera a l'altre costat després de la mort. El que sé és que el Senyor, Pare nostre, és a l'altre costat i ens espera. I el dia que la porta s'obri, és a dir, el dia de la nostra mort, jo passaré a l'altre costat i rebré amb una immensa joia l'abraçada de Déu Pare.»

Bonica reflexió, la del doctor. Ens anima a viure amb esperança perquè no podem oblidar que Déu és el nostre Pare, que ens estima i que està

desitjant abraçar-nos després de la mort i introduir-nos a casa seva que no sabem gaire bé com és però és important, ja que el que realment importa és que serem estimats i abraçats per Ell. «*Qui contempla una parella que es mira tendrament; qui contempla un nadó que busca mentre mama els ulls de la mare, com si volgués emmagatzemar per sempre el seu somriure, percep una llunyana intuïció del cel. Poder mirar Déu cara a cara és com un únic i etern moment d'amor.*»¹ Sí, preguem pels nostres difunts a fi que el Senyor els perdoni les faltes i puguin rebre la seva abraçada i gaudir en la seva presència en companyia de tots els éssers estimats que els han precedit en el camí del cel. I demanem al Senyor que no perdem la confiança en el seu amor de Pare, que puguem rebre la seva abraçada de Pare i gaudim per sempre de la seva companyia. Que Déu ens beneeixi a tots!

¹Youcat (Catecisme jove de l'Església catòlica), n. 158

Joan Josep Omella
Omella

Arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Els sants desconeguts

He llegit el relat d'una persona que guardava en l'ànima l'amargor d'un mal record del seu pare ja mort. Li hauria agradat estimar la seva memòria, però no podia. Amb aquesta llosa al cor, es va apuntar a un pelegrinatge a Roma, durant el qual, en cert moment, els seus sentiments es van trastocar i per primera vegada el record del seu pare va ser positiu i va notar despertar l'afecte que desitjava i no aconseguia. Va acudir al sacerdot que acompanyava el pelegrinatge a la recerca de la clau del que havia passat, i el capellà, invocant la creença en la comunió dels sants, li va dir: «És que amb la mort el parentiu no desapareix.»

Aquests dies tan assenyalats en la nostra litúrgia —Tots Sants i el Dia de Difunts— ens porten a pensar en les persones que ens han precedit en

el camí de la vida eterna amb Déu al cel, començant per la família pròpia.

Cada any el 2 de novembre celebrem una missa a la catedral per Tots els Fidels Difunts de l'arxidiòcesi. El temple s'omple per recordar-los i pregar per ells, i sobretot per oferir-los els mèrits del sacrifici de Crist, que són sobreabundants. Són moments de petició per les seves ànimes, per si necessiten encara la purgació per gaudir de la pàtria celestial, i per donar-los gràcies pel que nosaltres som gràcies a ells i a les seves atencions. Aquestes dates ens faciliten també pensar en la santedat, que no és un premi als que aconseguen alguna cosa reservada a molt pocs. Aquesta excel·lència competitiva és pròpia de la vida terrenal, on només uns quants aconseguen un

campionat olímpic, un premi Nobel o inscriure el seu nom en la llista Forbes dels més rics del món. La santedat no es mesura tant per l'esforç propi com per l'abandonament en mans de Déu. I són molts els sants que ens envolten, de totes les èpoques i també de la nostra. Joan Pau II va voler accentuar la crida universal a la santedat i la possibilitat d'aconseguir-la beatificant durant el seu pontificat més de 1.300 persones i canonitzant-ne més d'un centenar. Són models d'una vida d'acord amb la voluntat divina, que només vol el bé per les seves criatures, però són només una petitíssima part dels sants desconeguts, que no són anònims a ulls de Déu: religiosos, sacerdots i seglars, homes i dones de totes les edats i professions. La festa de Tots Sants és la seva festa i la nostra, que celebrem amb ells.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XXXI de durant l'any

Lectura primera

Sv 11,23-12,2

Us apiadeu de tothom perquè puguin penedir-se, perquè vos estimeu tot allò que existeix

Lectura del llibre de la Saviesa:

Senyor, el món tot sencer davant vostre és com un gra que tot just inclina la balança, com un esquitx de rosada que cau a terra al matí. Justament perquè ho podeu tot us apiadeu de tothom i dissimuleu els pecats dels homes perquè puguin penedir-se. És que vos estimeu tot allò que existeix i no abomineu res d'allò que heu creat, ja que no heu fet res sense estimar-ho. Com persistiria res si vos no ho volguéssiu? Què continuaria existint si no rebés la vostra invitació? I vos, Senyor que estimeu la vida, tot ho planyeu, sabent que tot és vostre, ja que el vostre alè immortal és present en tots. Per això repreneu una mica els qui es desencaminen i, servint-vos d'allò mateix amb què han pecat, els amonesteu i els recordeu les seves culpes, perquè s'allunyin del mal i creguin en vos, Senyor.

Salm responsorial

144

Us exaltaré, Déu meu i rei meu,
beneiré el vostre nom per sempre.
Us beneiré dia rere dia,
lloaré per sempre el vostre nom.

R. Beneiré el vostre nom per sempre, Déu meu i rei meu.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.
El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha creat. **R.**

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamin la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència. **R.**

Totes les obres del Senyor són fidels,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor sosté els qui estan a punt de caure,
els qui han ensopagat, ell els redreça. **R.**

Lectura segona

2Te 1,11-2,2

*El nom de Jesús, el nostre Senyor,
serà glorificat en vosaltres i vosaltres en ell*

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians
de Tessalònica:

Germans, sempre preguem per vosaltres, demanant que el nostre Déu us faci dignes de la vocació

cristiana i amb el seu poder dugui a terme tots els bons propòsits i totes les obres que la fe us inspira. Així el nom de Jesús, el nostre Senyor, serà glorificat en vosaltres, i vosaltres en ell, per la gràcia del nostre Déu i de Jesucrist, el Senyor. Pel que fa a l'adveniment de Jesucrist, el nostre Senyor, i a la nostra reunió amb ell, us preguem, germans, que no perdeu el seny ni us alarmeu, encara que una suposada revelació de l'Esperit o una dita o carta que passés com si fos nostra anunciessin que el dia del Senyor és imminent.

Al·leluia

Mt 23,9a,10b

*De Pare, només en teniu un, que és el del cel;
de Guia, només en teniu un, que és el Crist.*

Evangeli

Lc 19,1-10

*El Fill de l'home ha vingut a buscar i a salvar
allò que s'havia perdut*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús anà de pas a Jericó. Un home que es deia Zaqueu, cap de cobradors d'impostos i ric, intentava de veure qui era Jesús, però la gentada li privava la vista perquè era petit d'estatura. Llavors, per poder-lo veure, corregué endavant i s'enfilà en un arbre al lloc on Jesús havia de passar. Quan Jesús arribà en aquell indret alçà els ulls i li digué: «Zaqueu, baixa de pressa, que avui m'he de quedar a casa teva.» Zaqueu baixà de seguida i el rebé tot content. Tothom qui ho veié criticava Jesús i comentava el fet que s'hagués quedat a casa d'un pecador. Però Zaqueu es posà dret i digué al Senyor: «Senyor, ara mateix dono als pobres la meitat dels meus béns, i a tots els qui he defraudat els restitueixo quatre vegades més.» Jesús li digué: «Avui s'ha salvat aquesta casa, ja que aquest home també és un fill d'Abraham. És que el Fill de l'home ha vingut a buscar i a salvar allò que s'havia perdut.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

Com s'han d'entendre els miracles de Jesús?

El mot «miracle» ve del llatí *miraculum*, de *mirari*, que significa «admirar-se». Cap historiador seriós dubta que Jesús realitzava fets prodigiosos. A l'AT el gran miracle és l'èxode, el pas de l'esclavitud d'Israel a la llibertat. Però el miracle en sentit bíblic no és un «prodigi», és a dir, alguna cosa inexplicable per les lleis naturals, sinó un «signe», un acte de poder, un missatge que Déu dirigeix als homes i dones. No hem de limitar-nos a considerar el seu aspecte espectacular. Els exorcismes i els miracles de guarició es poden atribuir al Jesús històric, ja que existeixen proves d'aquesta mena de miracles en testimonis no cristians, així com de distints corrents de la tradició.

Els evangelis narren els miracles de Jesús que provenen dels primers testimonis i són molt sobris. Són signes que expressen un missatge, acompanyen la Paraula de Déu i la confirmen: es tracta d'un llenguatge concret, una manera d'anunciar la Bona Nova (evangeli) a tothom. L'important no és preguntar-se sobre el que va passar realment, sinó buscar-ne el sentit i preguntar-nos com els apòstols: «Qui és Aquest que calma la mar, que obre els ulls al cec, que expulsa els dimonis...»

Jesús no va passar la vida fent miracles. L'Evangeli diu que va passar fent el bé: els miracles formen part de totes les obres d'amor de Jesús. Eren signes de l'amor misericordiós de Déu.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Tots murmuraven:
«Prop d'un individu pecador
ha entrat a allotjar-se!»

Lluc s'està passant, diria hom llegint i rellegint la seva *Demostració a Teòfil*. Com és que els pecadors i els recaptadors de tributs són la nineta dels ulls de Jesús? Primer eren «tots els recaptadors de tributs i pecadors els qui s'anaven apropant a Jesús per escoltar-lo» (Lc 15,1). Ahir ens proposava la paràbola del fariseu i el recaptador de tributs (18,9-14). Però és que avui li posa nom i el situa dalt de tot de la jerarquia de recaptadors. Bé, podria dir algun entès, tots tres passatges són propis i exclusius de Lluc. Lluc se sentirà al·ludit i respondrà que Jesús, l'únic Fill de l'home que ja ha ressuscitat, continua parlant-nos, i que nosaltres, els creients, li prestem la veu i la ploma (avui també l'ordinador i el mòbil). Més encara, Marc ja ens va dir que el Jesús de la història va escollir Jaume el d'Alfeu, el mestre heterodox assegut a la càtedra dels recaptadors de tributs, com a membre de ple dret dels Dotze (Mc 2,14); Mateu hi afegirà que era ell aquest recaptador i que en el seu Evangeli hi féu constar el seu nom (Mt 9,9). Però és que avui això de recaptador d'impostos no està gaire ben vist. No serà perquè hi ha massa corruptes que se n'aprofiten? Girem full. Però, per què li ha posat nom aquí a aquest arxirecaptador de tributs? Se'n recorda algú de la prostituta Rahab que acollí els espies de Josuè (el mateix nom que Jesús) i li va facilitar la conquesta de Jericó (Js 2 i 6)? Primer fou Rahab, ahir Zaqueu, i avui? Però el nou Josuè no vol conquerir res, sinó allotjar-se «en aquesta casa», a casa dels qui l'acullin i escoltin el seu missatge. Serà perquè perdura en ell el record d'haver nascut en una menjadora d'animals, «atès que no hi havia per a ells lloc a l'estança de dalt» (Lc 2,7)? Ara comencem a comprendre «per què el Fill de l'home ha vingut a buscar i salvar el que estava perdut»: no serà perquè amb els 99 que es consideren justos i menyspreen els altres homes o amb els criats inútils no hi té res a fer?

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

OCTUBRE

30. DIUMENGE

Diumente XXXI de durant l'any, Verd. Lectures: Saviesa 11,23-12,2 / Salm 144 / 1 Tessalonicencs 1,11-2,2 / Lluc 19,1-10
SANTORAL: Marcel, Claudi, Rupert i Victori, mr.; Zenòbia, mr.

31. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Filèmon 2,1-4 / Salm 130 / Lluc 14,12-14
SANTORAL: Alfons Rodríguez, rel.; Quintí, mr.; Volfang, b.

NOVEMBRE

1. DIMARTS

Tots Sants (S), Blanc. Lectures: Apocalipsi 7,2-4.9-14 / Salm 23 / 1 Joan 3,1-3 / Mateu 5,1-12a

2. DIMECRES

Commemoració de Tots els Fidels Difunts, Morat. Lectures: Leccionari «de difunts»: Per exemple: Isaïes 25,6a.7-9 / Salm 129 / 2 Corintis 5,1.6-10 / Mateu 25,31-46

3. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Filèmon 3,3-8 / Salm 104 / Lluc 15,1-10. O bé: *Sant Martí de Porres (ML), Blanc.* Urgell i Solsona: *Sant Ermengol (S), Blanc;* Vic: *Sant Pere Almató (ML), Vermell.*
SANTORAL: Innombrables màrtirs de Saragossa; Malaquies, b.; Sílvia.

4. DIVENDRES

Sant Carles Borromeu (MO), Blanc. Lectures: Filèmon 3,17-4,1 / Salm 121 / Lluc 16,1-8
SANTORAL: Fèlix de Valois, prev. i cofund.; Modesta, vg.

5. DISSABTE

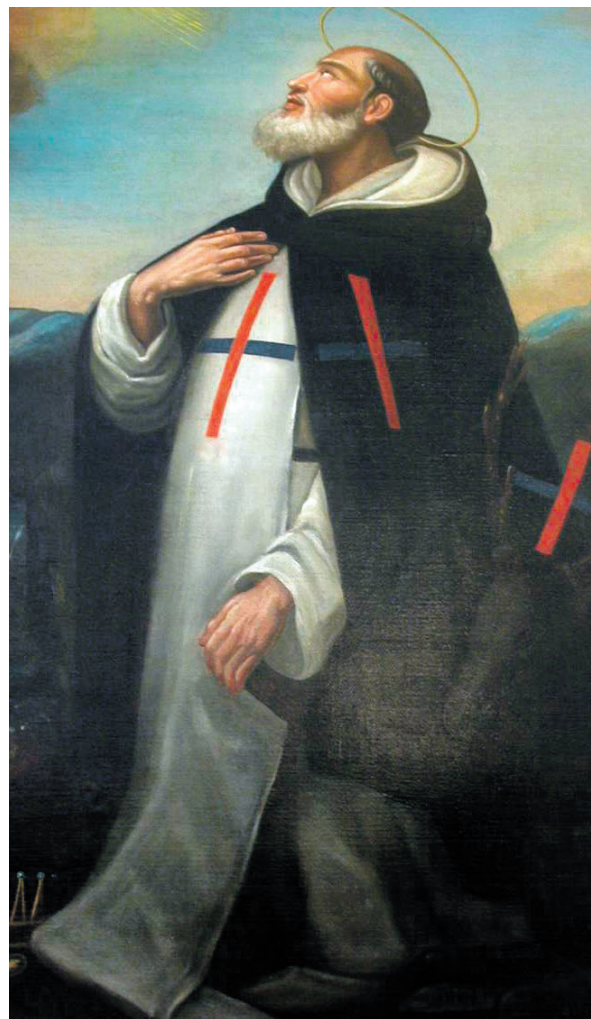
Fèria, Verd. Lectures: Filèmon 4,10-19 / Salm 111 / Lluc 16,9-15. O bé: *Santa Àngela de la Creu (ML), Blanc.*
SANTORAL: beata Maria Ràfols, rel. i cofund.; Zacaries i Elisabet.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Fèlix de Valois

Els Valois eren un dels llinatges aristocràtics més distingits de França, fins al punt que van arribar al tron reial als segles XIV i XV. Sant Fèlix de Valois (1127-1212) va néixer en aquest ambient noble i refinat, però des de ben jove va sentir la crida a la pobresa. Per aquest motiu es va fer monjo cistercenc i va entrar a Claravall, on encara va poder conèixer sant Bernat. Més tard, es va retirar com a ermità, i va dur una vida de molta pregària i de gran austeritat. Durant aquesta època, sant Fèlix de Valois va conèixer sant Joan de Mata i tots dos van fundar l'orde dels trinitaris, amb l'objectiu de rescatar els cristians captius en terres islàmiques de la península Ibèrica i el Magreb. El nou orde mendicant

va rebre l'aprovació papal el 1198 i ben aviat va obrir convents per tota l'Europa occidental. Sant Fèlix de Valois va ser canonitzat l'any 1262 per Urbà IV.

Tota la Misericòrdia de Déu és aquí

Dr. Rafel Serra i Abellà

Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona

En el sagrament del Perdó, la misericòrdia del Pare no es dona una mica o en part. Es dona plenament i totalment. Ben aviat la Porta del Jubileu quedarà tancada, però no quedarà tancada la Porta de la Misericòrdia del Pare del cel, aquesta romandrà brollant constantment del cor obert de nostre Senyor, d'on rajarà mentre el temps sigui temps i el Senyor no torni en la glòria del seu Regne. Serà sempre veritat que nosaltres podem abdicar de la nostra condició de fills, però Déu no pot abdicar de la seva condició de Pare. No és Déu qui necessita perdonar (ell ja ho fa sempre), som nosaltres que necessitem la paraula del perdó.

Quan un cristià s'acosta al sagrament de la Penitència, li passa com a la pecadora quan traspasà el llindar de la casa de Simó, que ja entrà com una dona perdonada. Ella, com el pecador, es troba en la contrició dels seus pecats, però també amb un amor tan gran, que la fa indiferent a tot i fa que ja sigui del Senyor. El desig i la gràcia de l'Esperit Sant, també la intercessió de la Mare de Déu, fa que un cristià sigui capaç de dir: *Em sap greu haver-vos ofès perquè vós sou Bondat infinita.* Les paraules de l'absolució són les més dolces que es puguin escoltar mai. Quan un cristià, pobre i humil, s'acosta al Sagrament

i posa la seva vida tal com és davant del Senyor, el perdó de Déu davalla damunt d'ell, com una àguila. Reconèixer-se pecador és la primera gràcia, i si algú no sap de què confessar-se almenys hauria de confessar que forma part d'un poble de pecadors i hauria de viure la solidaritat amb els germans que fan el mal. (Recordeu que els pecats d'omissió són els més greus.) Quan celebrem el sagrament del Perdó hem de considerar que nosaltres deixem els nostres pecats allí, però el Senyor abans els prengué en la seva creu i els crucificà en el seu cos. Realment un cristià reconciliat amb Déu pot començar un camí nou i són possibles històries increïbles d'amor.

No deixem que s'acabi el Jubileu de la Misericòrdia sense rebre el sagrament de l'Alegria, tota la indulgència l'acompanya. Una indulgència

Els cristians van a la litúrgia del perdó amb llàgrimes de penediment i en surten amb llàgrimes dolces de gratitud

que significa tot l'amor de l'Església a Crist, al cel i a la terra, vénen a ell, ja que en la comunió dels sants tot és convertible i tot es comunica. El sagrament de la Penitència és un sagrament de la Pasqua i una manifestació de la glòria de la seva resurrecció. Deixeu que el Crist, pel ministeri de l'Església, mostri, amb paraula íntima i confident, la seva misericòrdia i ens perdoni els pecats.

Farem bé que tot el Poble de Déu rebí el sagrament del perdó, també els pastors de l'Església. Fem-ho en obediència del magisteri del papa Francesc. Ell mateix ens n'ha donat exemple. Tots en l'Església, sense excepció, hem de fer nostra la pregària del publicà: *Tingueu misericòrdia de mi, Senyor, que sóc pecador.* Que els preveres es posin al confessional per celebrar la litúrgia del Perdó i els cristians vindran a ells amb llàgrimes de penediment i en sortiran amb les llàgrimes més dolces, que són les de gratitud. Fins i tot són benaurats els cristians que passen per la humilitat de confessar-se de les mateixes culpes (de vegades durant tota una vida); aquests han après els camins de la humilitat. Creieu-me: tota la misericòrdia de Déu es dona en el sagrament de la Penitència, plenament, sense mesura i sense condició. És gràcia i només gràcies, regal.

Ramon Llull i Lanza del Vasto: la Relació

Fèlix Saltor

Informàtic i professor jubilat

Aquest any 2015-2016 s'ha declarat Any Llull per commemorar el setè centenari de la mort del «doctor il·luminat», amb múltiples activitats: exposicions, congressos, concerts, reedicions dels seus llibres, lectures, col·loquis, conferències, programes de televisió..., no només a Mallorca i Catalunya, sinó arreu d'Europa i llocs del nord d'Àfrica i d'Amèrica. Molts el consideren precursor de la lògica moderna i de la informàtica. S'esmenten autors que han estat influïts per Llull. No veig, però, que es recordi la seva influència en Lanza del Vasto.

Giuseppe Giovanni Lanza di Trabia (San Vito dei Normanni, 1901 – Múrcia, 1981), que signava «Lanza del Vasto», és conegut com a deixeble de Gandhi, apòstol de la no-violència i fundador de la Comunitat de l'Arca, però és menys coneguda la influència rebuda dels escrits lul·lians. Lanza va estudiar català medieval per poder llegir el *Llibre d'amic e amat* en versió original i esmenta explícitament Llull com un dels místics que l'inspiraren.

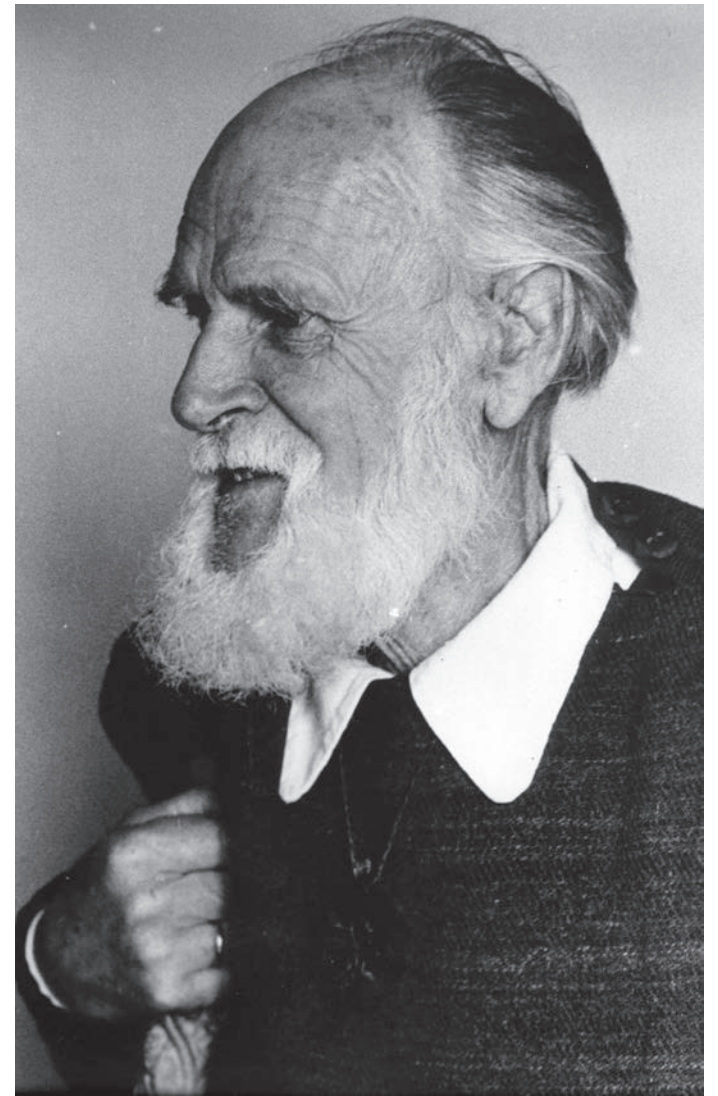
Diverses coincidències

Hi ha curioses coincidències en les biografies de Llull i de Lanza. Tots dos mediterranis, nascut Llull a Ciutat de Mallorca i Lanza a la regió italiana de Pulla, davant l'Adriàtic; conversió sobtada després d'una joventut frívola, Llull per l'aparició de Jesús crucificat, Lanza en trobar en la *Summa theologiae* la resposta a la Relació trinitària; coneixement de llengües: català, llatí i àrab (i occità i francès) en Llull, italià, francès, anglès, alemany i espanyol en Lanza; tots dos cristians laics amb vocació predicadora.

A més, tots dos van viatjar per Eu-

Ramón Llull.

Lanza del Vasto.

ropa, sobretot França i la península itàlica, i pel Llevant: Llull per Xipre, Armènia Menor (Cilícia) i potser Jerusalem, a més del nord d'Àfrica, a part dels territoris de la corona d'Aragó (Montpeller, Sicília, etc.), i Lanza per Rodes, Tars, Síria, Terra Santa, Constantinoble, etc., a més de l'Índia, a part de les Amèriques, el Japó i Austràlia; perseguits i detinguts tots dos; presència en concilis: Llull en el de Viena del Delfinat (1311), on presentà tres peticions parcialment ateses, Lanza dejunà quaranta dies durant el Vaticà II (1963) pel reconeixement de la no-violència i la condemna de la guerra; tots dos van ser polifacètics, escrivint no només sobre filosofia i teologia, novel·la i poesia, sinó també, Llull, de

lògica, astronomia, geometria, retòrica o medicina, i Lanza, teatre, cançons i comentaris bíblics; als *Proverbis* de Llull es poden fer correspondre els aforismes de Lanza.

No hi ha, en canvi, paral·lelismes en l'educació rebuda: Llull és autodidacte, mentre que Lanza rep els ensenyaments tradicionals: primària a la Pulla, secundària a París, universitària a Florència i Pisa, on es va doctorar (1928) amb *Approcci della Trinità Spirituale*.

Aposta per la conciliació

Però més que les biografies, interessa comparar els escrits. Tots dos consideraren que el món anava per una via desencaminada i el volien «reordenar», Llull seguint el seu mètode de l'Art, Lanza aplicant la no-violència gandhiana.

El pensament de Llull s'ha considerat pont entre Orient i Occident i precursor del diàleg interreligiós, termes que també es poden dir del de Lanza, a qui agradava simbolitzar amb el «segell de Salomó» la síntesi d'Orient i Occident.

Potser la coincidència més gran entre els dos pensaments és la visió que «tot està relacionat amb tot», una intuïció que Lanza va tenir de ben petit. En particular, la relació entre dos aparentment oposats és de «conciliació» o completa, la *coincidentia oppositorum* de Nicolau de Cusa (1401 - 1464), insigne lul·lista.

Si en Llull trobem els «ternaris», com a «principi-mitjà: fi» o «Déu-creatura: operació», en Lanza hi ha les

«tríades», com a «substància- forma: Veritat». I no només tota cosa està relacionada amb tota altra cosa, sinó que cada cosa és, en ella mateixa, relacional. Així, com per a Llull, Déu és, més que ternari, trinitari («Amant-Amat: Amor», seguint sant Agustí), i totes les coses —i més els humans— són semblances d'aquesta realitat divina i, per tant, «trinitàries»; per a Lanza, Déu és Relació (però no relativa, com va trobar en la *Summa theologiae*), i tot és també trinitari, tot és relació: «intern-extern: altern (o complet)». És, doncs, la Relació qui «relaciona» els pensaments dels dos.

En un i altre no hi ha contraposició entre fe i raó, sinó conciliació en la Veritat (Lanza), com explica Daniel Vigne en la seva tesi doctoral a La Sorbonne *La Relation infinie. La philosophie de Lanza del Vasto* (una de la vintena de tesis sobre Lanza).

I si trobem els «correlatius» lul·lians, com a «membrança-enteniment: voluntat», on el segon element es desplega en «entenent-intel·ligible: entendre», també de la «tríada» lanziana «sensibilitat-intel·ligència: voluntat», el segon element dona lloc a «(ciències:) matemàtiques-física: filosofia».

Acabem recordant que la primera cosa que Lanza va fer en arribar a Mallorca va ser anar a la basílica de Sant Francesc a recollir-se davant la tomba de Llull. D'altra banda, el seu poema *Roman de Raymond Lulle* (sobre la versió llegendària de la seva conversió) ha estat qualificat de «*le chef d'oeuvre de la vieillesse du poète*» per A. de Mareuil, biògraf de Lanza.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Missioners

Vull felicitar Pilar Rahola pel seu magnífic pregó al temple de la Sagrada Família i donar-li les gràcies perquè va saber manifestar, tot i que no es declari creient, que admira la profunda i elevada transcendència que batega al cor dels creients.

També dels missioners, que tenen un doble desig i una doble missió que Déu els permet creure en l'ésser humà, els infon el valor per entregar-se als altres, entre la pobresa, la misèria i el terratrèmol als llocs més recòndits del món per transmetre l'Evangelí, convençuts que difondre els valors fraternals, l'entrega, la pau, el diàleg i els valors del missatge de Jesús és bo per als altres, malgrat el menyspreu i els atacs de molts.

Sí, val la pena que els nostres polítics es repassin els deus manaments per poder aixecar una civilització moderna més justa, més esperançada a aquesta humanitat que sembla cada vegada més perduda, per buscar aquest Déu de llum que ens il·lumina a tots.

NURIA ROURA FONTOBA
Barcelona

La incapacitat internacional

Vista l'escalada bèl·lica a Síria, ens hem de demanar què s'està fent per posar fi a aquesta guerra. La resposta és decebedora per la incapacitat de la comunitat internacional d'imposar un acord que posi fi, almenys, al tràfic d'armes que alimenta la guerra des de fa més cinc anys. El règim sirí, sorgit durant la «guerra freda» als anys seixanta del segle passat, va ser

L'acció humanitària dels missioners

A Puyo (Equador) es viu el Domund d'una manera especial. La proximitat de l'Església amb la gent és enorme i la majoria de la població valora la feina que hi fa el Vicariat. Aquí l'Església hi té el dispensari mèdic Santa Narcisa de Jesús, l'asil Tomás Romero Gross, la guarderia Nazaret o el Proyecto Encuentro, que és un centre d'acollida i formació per a nens desfavorits, procedents sobretot de l'interior de la selva.

I tot això sense comptar amb l'acció continuada que du a terme Càritas, la formació cristiana i l'assistència espiritual que es dona a tots els nivells o els centres educatius de titularitat de l'Església i que són els que ofereixen més qualitat. Són els missioners els que sostenen amb la seva feina intensiva aquests i altres serveis, sense els quals la vida en aquest racó de l'Amazònia seria molt diferent. Falten recursos, tant econòmics com humans. El vicariat de Puyo rep, gràcies al Domund, uns diners que permeten acabar projectes i posa en funcionament idees al servei dels més necessitats. Però la crisi colpeja fort l'Equador; l'Església local també se'n ressent. I quan l'Església redueix la seva presència, res ni ningú no la supleix. Tirarem endavant amb l'ajuda de Déu. Demanem que sorgeixin noves vocacions misioneres, disposades a seguir Crist on Ell els ho demani.

FAMÍLIA HOLGADO-MARGALET
Missioners a l'Equador

atacat al començament de la «primavera àrab» per diversos grups de l'oposició, enemics de la dictadura d'Al-Assad i de la minoria xiïta dominant. Entre aquests grups hi havia els qui han format després l'anomenat Califat Islàmic (Daesh) a Síria i l'Iraq.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

Pregó del Domund

Gràcies, Pilar Rahola, per la claredat com vas exposar la teva veritat i el valor dels missioners que, en silenci, s'entreguen totalment per atendre les persones més necessitades d'arreu del món. Ningú com

tu ho ha exposat tan clar, sense perjudicis, ni vergonyes, ni pors de ser criticada.

El text complet del pregó s'hauria de publicar, perquè és una exposició molt completa i clara del que fan avui molts religiosos i laics per atendre els més pobres, malalts i perseguits amb entrega total i sense compensacions, més encara, deixant-hi fins i tot la vida, com fa un mes Isa Solà a Haití.

Gràcies un altre cop, Pilar, sentint el que al final declares sobre la tristesa que sents en la soledat de la mort. No estem sols i tu encara menys, Jesús ens espera a tots.

GENÍS IGNASI DE TERA DOMÈNECH
Badalona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Atenció: sèries perilloses

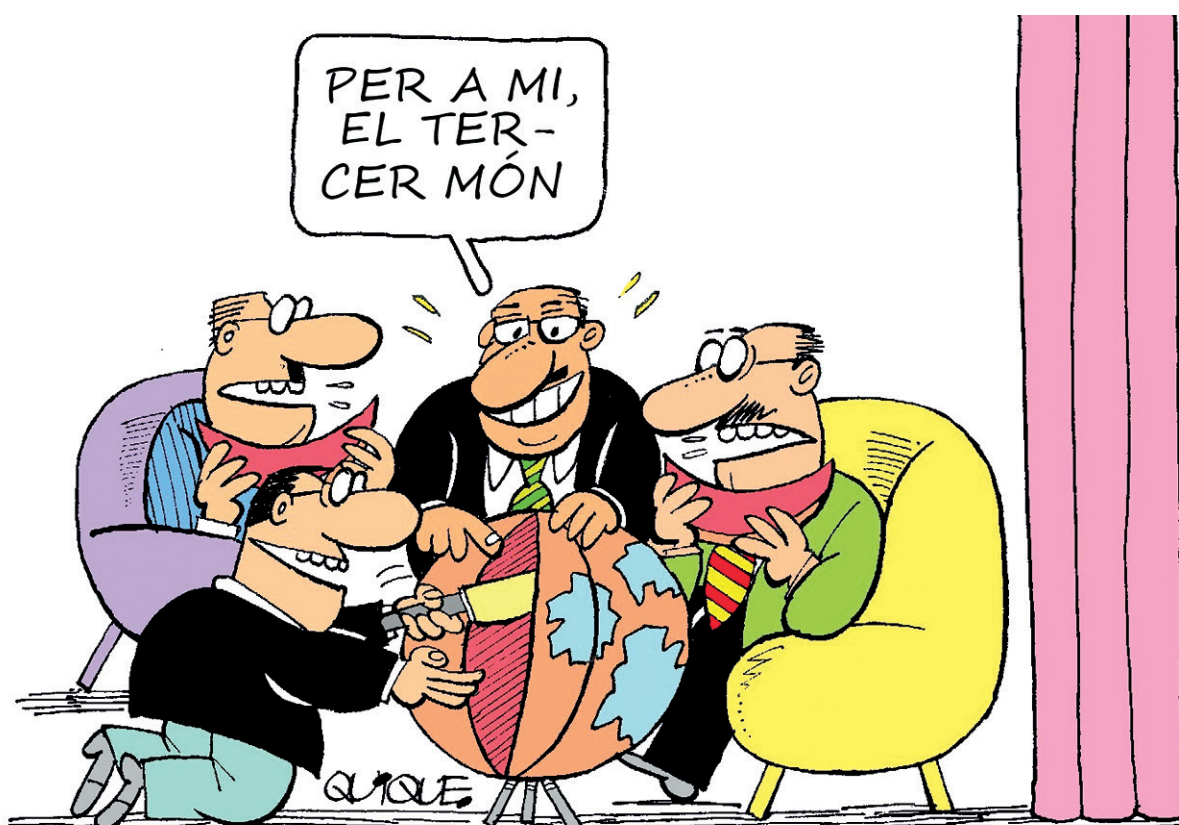
He tingut una discussió amb el pare d'un amic del meu fill. Resulta que al meu fill de dotze anys li he prohibit veure una sèrie de televisió que em sembla inadequada per a nens d'aquesta edat. Es tracta de la sèrie... El meu fill va comentar al seu amic que jo li prohibia veure la televisió i aquest ho va dir al seu pare, que només se li va acudir venir a recriminar-m'ho. La discussió va ser forta i el pare de l'amic del meu fill em va dir que jo era un retrògrad, que el que sortia a la sèrie era la vida mateixa i que cal preparar els nois per a la vida i que prohibir no és el millor camí.

La seva consulta em sembla d'utilitat pública. Conec la sèrie de què vostè em parla. De fet, m'hi vaig interessar pels comentaris que en feien alguns adolescents. He constatat que la miren la majoria de nois i noies de l'edat del seu fill i, com vostè, opino que és profundament contraproductiu. He de reconèixer que la sèrie està ben aconseguida i que és atractiva per als joves. El protagonista, un estrambòtic professor de filosofia de batxillerat, aconsegueix captar l'atenció. Pels capítols que he vist, em fa l'efecte que s'hi barregen el sublim i el ridícul, que irradia una concepció problemàtica de la vida que pot ser molt nociva per als adolescents com a generadora d'actitud i comportaments molt desordenats.

Fa poc em va arribar una crítica molt ben formulada en forma de carta oberta dirigida al protagonista de la sèrie en què s'evidenciava molt bé el problema del missatge que aquesta sèrie pot destil·lar en els nostres joves. A més de l'agregant que s'emet des d'una televisió pública, que fa gala d'un gran sectarisme ideològic amb aquests programes. La crítica que vaig llegir deia succintament que la sèrie presenta una visió de la vida en un terreny important com ara l'afectivitat i la sexualitat totalment irreal. I això es desprèn de les vicissituds que viuen els protagonistes (alumnes i professors). En resum, la felicitat es xifra en una experiència sexual plaent desconnectada de l'amor, del compromís i de la fidelitat. Un hedonisme pur i dur amb connotacions de vegades brutals i grotesques. És això el que volem per als nostres joves i adolescents? Produccions televisives com aquesta no ensenyen precisament a estimar i fins i tot incapaciten per fer-ho. Vostè actua assenyadament. Jo també allunyaria un fill meu d'aquesta edat d'aquesta porqueria. Amb tot, miri d'explicar al seu fill per què això no li convé. No li serà difícil.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Amb bon humor

El consiliari diu...

«La vida oculta de Jesús»

Encetem el primer tema del nou temari dels grups de Vida Creixent d'enguany. L'arquebisbe Jaume Pujol ha volgut començar —després de la pertinent presentació— amb aquest tema tan suggeridor i actual. Suggeridor, perquè pensem poc en el temps de vida amagada de Jesús (i ens convé fer-ho) i actual, perquè tampoc no pensem gaire en les conseqüències que té per a nosaltres. Val a dir que en diem «vida oculta» perquè els evangelis ens diuen ben poca cosa dels trenta anys que van des del naixement de Jesús fins al començament de la seva predicació. El bisbe Jaume fa notar la gran desproporció de xifres: trenta contra tres! Tanmateix, els biblistes ens diuen que podem saber alguna cosa d'aquest període mitjançant les paràboles. Quan Jesús ens parla del camp, dels masovers, de les collites i els seus fruits manifesta un coneixement que no podria tenir si no hagués participat en aquestes tasques. Podem suposar que sant Josep li va ensenyar l'ofici de fuster—o, més aviat, d'«arregla-ho tot» que diríem avui— però, molt probablement, devia treballar en la construcció—aprofitant l'oportunitat de fer les ciutats que els romans dedicaven als emperadors, com Cesarea de Filip—, com a jornalero o en el que sortís. No podia desaprovechar cap oportunitat.

Jesús devia fer moltes tasques, entre elles l'ofici de fuster.

tunitat. Era pobre. Però la pregunta que sorgeix és: per què? En el fons no ho sabem. Resta com un petit misteri. Per què Jesús va estar trenta anys sense dir res? Per què va esperar tant? En aquell temps, un home de trenta anys ja era un adult perquè aquesta era l'esperança de vida de llavors: trenta, trenta-cinc anys a tot estirar. De ben segur que nosaltres ens haguérem deixat de tants romanços i «hauríem

anat per feina». Però els evangelis ens diuen que «l'infant creixia i s'enfortia» (Lc 2,40) i que «es feia gran i avançava en enteniment» (Lc 2,52) Per tant, Ell també va necessitar un temps de maduració, de creixement i, el que és més important per a nosaltres, de discerniment...

En la segona reunió d'animadors d'aquest nou curs que tractava aquest tema vam concloure —a partir del que

Xavier Moretó Navarro
Consiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

el Sr. bisbe va posar en el temari i de les aportacions— que aquest període de trenta anys de vida oculta de Jesús té una conseqüència pràctica molt important per a nosaltres: Déu és manifesta en la normalitat, en el «dia a dia», en la quotidianitat. Si Jesús va aprendre a viure la presència de Déu en el quotidià —i després, en va parlar a bastament en la seva predicació, especialment en les paràboles—, vol dir que és una cosa important, quasi bé essencial. I això té molt a veure amb la nostra vivència de fe i la nostra realitat, sovint lligada a objeccions que el món ens fa com, per exemple, la noció d'un Déu totpoderós. «Per què Déu no intervé en les desgràcies del món?», se'ns diu sovint. Doncs, perquè el Déu de què ens parla Jesús no és un Déu-*superman*! El Déu de Jesús —potser com a fruit de la seva «vida oculta»— és un Déu de la normalitat, de la quotidianitat, no de l'espectacle ni la força. Un Déu que no fa violència, que respecta la nostra llibertat i, en conseqüència, Jesús en la seva predicació no «imposa» sinó que «proposa». Per tant, Déu, curiosament, no ho pot tot... «Potser hauríem de deixar de referir-nos a Déu com a totpoderós, potser s'hauria de canviar aquest terme», va dir una persona de la trobada d'animadors. Potser fóra el millor!

Diòcesi de Tortosa

Alegria i felicitat en la persona gran

Mn. Juan Manuel Bajo Llauredò
Consiliari de Tortosa. Gerontòleg
psicosocial

«Pel que fa a la vellesa —diu Sèneca en *La brevetat de la vida*—, abraça-la i estima-la. Et procurarà abundants plaers si saps com fer-ne ús. Els anys de gradual davallada es troben entre els més dolços de l'existència... Fins i tot quan has aconseguit el límit extrem, et continuen proporcionant plaer...»

Atenent aquest text de Sèneca, podem concloure que no hi ha res de dolent en el fet de fer-se gran. Per començar, i després de veure les conclusions d'alguns estudis d'algunes prestigioses universitats de tot el món, es pot deduir que la gent gran és de mitjana més feliç, així que una societat que cada cop es fa més gran representa una societat que en conjunt estarà més contenta.

Com pot aconseguir una persona arribar a una edat molt longeva i mantenir una qualitat de vida, un cap clar i sense una càrrega per a ningú? Aquesta pregunta està en el rerefons d'aquests estudis citats anteriorment. Encara avui dia la vellesa s'associa, sobretot dins de la cultura occidental, a malaltia, melangia, dolor de la separació... És una etapa que tots, tard o d'hora, haurem de viure, i s'anirà dibuixant per les decisions i accions que anem prenent dia a dia. És d'aquesta

manera com podem definir una vellesa feliç des dels paràmetres actuals de la societat. El principal ingredient d'una vida plena és la felicitat, i no s'aconsegueix com molts pensen, sinó que es viu en les tasques que es fan, en cada acció que es porta a terme, en cada decisió que es pren.

Un grup d'investigadors de la Universitat de Granada, recentment, ha publicat un article a la *Journal of Happiness Studies* com a resultat de la seva investigació en el qual exploren sobre la felicitat actual i la felicitat passada del grup etari de majors de 65 anys, amb diferents característiques personals i sociodemogràfiques. Les dades obtingudes posen en relleu la importància d'establir correlacions de la felicitat i l'alegria per poder desenvolupar intervencions dirigides a la promoció del benestar de les persones grans.

La felicitat i l'alegria de la persona gran no depèn tant de les adversitats viscudes al pas dels anys, sinó de l'actitud amb què un les ha sabut enfrontar. La «reserva» individual de la il·lusió resulta proporcional a la bona cara que s'ha fet quan van mal dades i de com un hagi sabut encaixar-les.

Tal vegada necessitem un temps per començar a assumir que aquesta etapa, la vellesa, realment ens submergeix en la felicitat i l'alegria. Però, si decidim de viure-la amb alegria, la vida fruirà en nosaltres amb major plenitud i feli-

La felicitat i l'alegria depenen de l'actitud amb què afrontem les adversitats.

cit. Podríem dir que és el període de la vida del qual parla el salmista quan canta: «Tasteu i veieu que n'és de bo el Senyor...»

Ara ho tenim tot: oportunitat, temps, llibertat i la sensació de saber

què podem fer. Tenim l'oportunitat de ser millors que abans. I, fins i tot, d'ajudar els altres a ser-ho també, ja que la felicitat i l'alegria es reproduïxen. Com més es fan servir, més se'n té, ara i en el futur.

AGENDA

NOVEMBRE

Dijous 3: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes. Tema III, «La vida oculta de Crist ens continua parlant»

El «Calendari de l'ermità», ara també per a infants

Es tracta de la gran novetat d'aquesta publicació per a l'any 2017

Fra Valentí Serra de Manresa amb un exemplar del «Calendari de l'Ermità» i amb una ampolla de la «Ratafia de l'ermità».

Redacció
Barcelona

El *Calendari de l'ermità* és un almanac tradicional que, estampat cada any la segona quinzena del mes d'octubre, compta amb una sèrie d'informacions relatives a l'astronomia, l'agricultura (particularment horticultura i jardineria) i la cultura popular, tradicional, festiva i religiosa de Catalunya. S'edita en català i també en castellà.

Els principals continguts del calendari són les informacions astronòmiques, el santoral català i una exhaustiva guia de fires, mercats i festes majors que se celebren arreu de Catalunya durant tot l'any.

Aquests continguts van acompa-

nyats per diferents articles, de caràcter divulgatiu, sobre temes de ciència i astronomia i de cultura popular i tradicional, sense oblidar les recomanacions per a les sèmres i plantacions del camp, de l'hort i de les herbes remeieres.

Com a novetat, l'any 2017 el *Calendari de l'ermità* incorpora el *Calendari dels nens i les nenes*, un desplegable pensat per als més petits on cada mes trobaran les dates més destacades del cicle festiu de l'any, així com tota una sèrie de recomanacions i suggeriments per gaudir de la natura i de les tradicions de la nostra cultura popular.

Amb il·lustracions divertides i suggeridores de Xavi Malet, el *Calendari dels nens i les nenes* indica curiositats

i observacions al voltant de la natura lligades a les estacions, com per exemple com les orenetes anuncien la primavera o la pluja d'estrelles en ple estiu. També destaca algunes de les festes més populars del nostre cicle festiu, com el Tres Tombs, Sant Jordi o els Sants Innocents, sense oblidar-se de tradicions tan populars com l'ou com balla, les cantades d'havaneres o la castanyada.

Continguts

Vet ací els principals continguts del *Calendari de l'ermità* per a l'any 2017:

—Les informacions astronòmiques (calendari diari de la sortida i posta del sol i la lluna, calendari lunar per mesos, eclipsis i visibilitat

dels planetes)

—Les recomanacions sobre sèmres i plantacions per a l'hort, el camp i el jardí, incloent el conreu de les herbes remeieres.

—El santoral català, revisat i actualitzat.

—La guia més completa que existeix de fires, mercats i festes majors, revisada i actualitzada, on s'anuncien més de 1.700 festes majors, 300 mercats i 200 fires tradicionals i rurals que se celebren a Catalunya i Andorra.

Pel que fa als articles del nou calendari, cal destacar-ne dos:

—*Els guisats i remeis de l'ermità*, signat per fra Valentí Serra de Manresa, arxiver dels caputxins i col·laborador i redactor del calendari, on explica les propietats de diferents plantes i verdures que ens ajudaran a seguir una dieta molt més saludable i equilibrada i on ofereix, també, la història del vermut a Catalunya.

—L'itinerari biogràfic i cultural de Pep Ventura, mestre de la cobla, per tal de conèixer una mica més aquest genial músic i compositor de sardanes, tot coincidint amb el 200 aniversari del seu naixement a Figueres, ciutat que durant el 2017 ostentarà el títol de «capital de la sardana».

Les seccions fixes del calendari, preparades amb molta cura pel seu director, Norbert Tomàs, són la Crònica anual i els Centenaris.

—La *Crònica anual* presenta la relació dels fets i notícies nacionals i internacionals més destacables succeïdes des de setembre del 2015 fins a l'agost del 2016, relatades mes a mes.

—En la secció dels *Centenaris*, el lector hi trobarà la selecció dels aniversaris més destacats que se celebraran durant el 2017 relatius a personalitats, esdeveniments històrics, culturals o científics.

També hi ha l'esment de la notícia sobre l'aparició de la «Ratafia de l'ermità», elaborada per Àngel Portet segons una fórmula de finals del segle XVIII, transcrita dels arxius caputxins per fra Valentí Serra de Manresa.

Restaurat el retaule de l'oratori de l'Acadèmia Mariana

Redacció / Lleida

El bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va inaugurar l'1 d'octubre la restauració del retaule de l'oratori de la Verge Blanca de l'Acadèmia Mariana, patrona de Lleida, durant una eucaristia celebrada al mateix oratori. La iniciativa d'un grup de fidels va permetre restaurar el retaule; el cost de les obres ha estat de 36.000 euros. La reforma ha estat encarregada al Centre d'Art d'Època Moderna (CAEM) de la Universitat de Lleida i va tenir lloc entre els mesos de juliol i setembre.

El delegat de Patrimoni Artístic del bisbat de Lleida i director del CAEM, Xi-

mo Company, va destacar que «és una acció modèlica des del punt de vista de recuperació del patrimoni, perquè hem actuat a temps». Per la seva banda, Mn. Gerard Soler, responsable de l'oratori de l'Acadèmia Mariana, va assegurar que «tenim retaule per anys». També va expressar el seu agraïment «per les aportacions econòmiques que han fet molts ciutadans».

El retaule de la Verge Blanca és obra d'Hermenegild Jou (1870) i va ser restaurat per darrer cop per Ramon Borràs el 1941. Es tracta d'un moble d'estil historicista neogòtic, de fusta tallada, estucada policromada i daurada amb un pa d'or fals i majorment amb pa d'or fi.

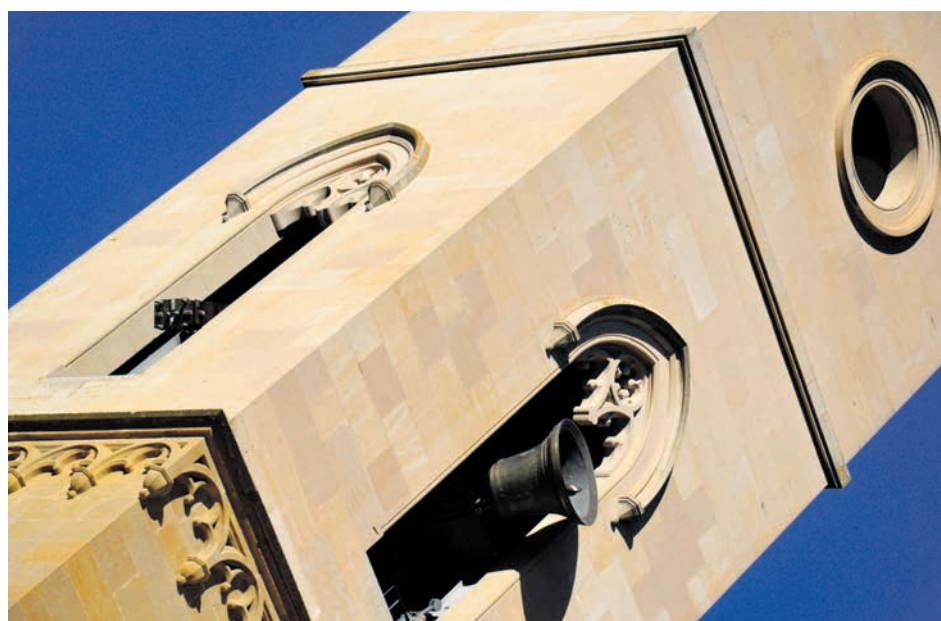
El monestir de les Avellanes recupera la campana del poble deshabitat de Millà

El veïns l'han cedida al monestir perquè no perdi la funció per a la qual va ser creada

E.B. / Les Avellanes

Des del 8 d'octubre passat una nova campana repica al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes. Es tracta d'una campana històrica del segle XIX procedent del petit poble, avui abandonat, de Millà, pertanyent al municipi d'Àger. Fa tres anys els veïns que encara mantenen un vincle amb el seu lloc natal la van retirar del campanar de l'església, que amenaçava ruïna, i la van custodiar fins que li trobessin un lloc adequat.

Com explica el director del monestir de les Avellanes, Robert Porta, «alguns dels antics veïns de Millà vénen a missa al monestir, i un d'ells va manifestar que potser podrien portar-la a les Avellanes. A partir d'aquell moment es va convocar una reunió amb totes les parts implicades: veïns de Millà, ajuntament d'Àger, bisbat de Lleida i Germans Maristes. Totes les parts van arribar a un acord i es va signar un contracte de cessió. Per part nostra ens vam comprometre a restaurar-la i pujar-la al campanar. La campana ha estat col·locada a la

El primer repic de la campana de Millà a les Avellanes.

finestra que mira al nord, ja que Millà es troba al nord del monestir».

El responsable de fer sonar de nou la campana al monestir de les Avellanes durant l'estrena del primer repic va ser Ignasi Cortés, membre de la confraria de Campaners i Carillonistes

de Catalunya, que juntament amb Miquel Gregori, va oferir tot seguit un petit concert fent sonar totes les campanes del monestir en reconeixement als veïns de Millà.

Amb motiu de la recuperació de la campana, que està dedicada a sant

Pere i sant Llobí, el germà marista Simeó Camprubí, músic i organista del monestir de les Avellanes, ha actualitzat la música i ha normalitzat lingüísticament els goigs de sant Llobí. La nova versió d'aquests goigs va ser presentada el 4 de setembre passat a l'ermita d'aquest sant, propera al poble de Millà, i es va tornar a cantar durant la festa del repic.

La restauració i recol·locació d'aquesta campana s'inscriu en una nova sensibilitat creixent per aquest antiquíssim instrument tan estretament vinculat al cristianisme. Les conegudes trobades de campaners d'Os de Balaguer, municipi on es troba el monestir de Santa Maria de les Avellanes, i la declaració del so de les campanes com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per part de la Generalitat l'any 2010 en són una bona mostra. Amb la recuperació de la campana de Millà i la renovació dels goigs de sant Llobí el monestir de les Avellanes es confirma com un focus religiós i cultural dinamitzador de la comarca de la Noguera i de les terres de Lleida.

Sigues missioner de la Paraula

**REGALA
UNA BÍBLIA**

El primer Diumenge d'Advent és el Diumenge de la Paraula.

La Bíblia és fonament de la nostra cultura i llum de la nostra fe.

Per això et convidem a esdevenir missioner de la Paraula comprant la Bíblia popular, il·lustrada per Perico Pastor, i regalant-la a algú per només **9,95 euros** (despeses d'enviament a banda).

Fes la teva comanda trucant al 934 092 770 o escrivint a labiblia@catalunyacristiana.cat

També pots venir a buscar-la personalment al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69 de Barcelona

Més informació: catalunyacristiana.cat

El món dels goigs

Sant Cugat, des del nord d'Àfrica al Castrum Octavianum

Nora Vela

<http://assocamicdsdelsgoigs.blogspot.com/>

Sant Cugat va ser un dels voluntaris procedents de Mauritània que va arribar a la península, al segle III, per predicar el cristianisme, juntament amb el seu germà sant Feliu. Els primers goigs qualifiquen els seus pares com a cristians cultes, que vivien a «Cesarea, dit Alger», és a dir, al nord d'Àfrica. Desembarquen a Barcelona per predicar la fe en Crist i se separen: Feliu marxa a Girona i Cugat es queda a la Ciutat Comtal. La predicació i posterior martiri de tots dos els va elevar als altars i van ser i són molt venerats durant segles en diverses poblacions catalanes.

Els goigs més antics dedicats a sant Cugat des de Barcelona són del segle XVIII a títol de protector de la ciutat. Paral·lelament també li'n van fer uns altres des de Salt com a patró de la població i amb una església documentada ja al segle IX. En tots dos casos lloen l'educació rebuda dels seus pares «christians,/ los que amb vida y costums sants/ lograren la eterna Gloria;/ és molt just fer-ne memòria/ per haver-vos ben criat». Terribles martiris van acabar amb la vida de Cugat i els fidels l'invoquen en finalitzar els càntics per tal que «feu que la pedra no hi toqui/ ni siam ferits del llamp».

Trets biogràfics

Els goigs de segles posteriors no es dediquen tant al martiri i afegeixen més detalls de la seva vida: parlen de com es feia acompanyar de dues dones devotes i com «Mataró s'enorgullia/ de les Santes que li heu dat», tot al·ludint a Juliana i Semproniana, les patrones de dita vila i que sovint es mostren al costat de sant Cugat a les xilografies dels goigs. Rabós de Terri i Fornells de la Selva són les altres poblacions gironines amb goigs al sant.

Uns goigs de la Barcelona moderna, del 1934, dedicats a Sant Cugat, venerat a la seva parròquia barcelonina dita antigament de Sant Cugat del Rec expliquen com durant la Setmana Tràgica del 1909 va ser incendiada la seva església, i uns altres de posteriors relaten que l'any 1936 va ser enderrocada novament, però que «ja vençuda la feresa/ del satànic enrenou/ al carrer de la Princesa/ és bastit un temple nou».

La població vallesana de Sant Cugat concreta en uns seus goigs que el «lloc de Castrum Octavianum/ pel vostre el nom canvia/

Els goigs més antics dedicats a sant Cugat des de Barcelona són del segle XVIII a títol de protector de la ciutat

car si creu ben honorat» i també que «de relíquies part notable/ van quedar en eix monestir/ que per vós, l'Ordre honorable/ de Benet ne feu bastir». I una altra vila també amb el nom seu, Sant Cugat del Racó, amb una magnífica església, fa constar als goigs com el poeta Prudenci del segle IV al·ludeix el sant tot dient: «Entre els màrtirs que Prudenci/ va cantar, vós excel·liu.»

En aquesta època nostra Salt, fidel a la seva devoció des del segle XVIII, continua fent-li goigs i l'integra en els sentiments més actuals de la societat tot cantant: «Vós porteu a Barcelona/ la imatge dels magribins;/ l'Àfrica és d'Europa espona/ i vós l'ajunteu per dins.» Són fets de l'any 2000.

Diàleg entre la persona i la transcendència a l'Albergueria

Redacció / Vic

L'Albergueria, centre de difusió cultural del bisbat de Vic, acull, fins al proper 4 de desembre, la instal·lació *Camí de paper*, d'Ines Schaikowski. L'artista ocupa tota la sala romànica amb una sola peça, fràgil i lleugera, amb un llarg camí de paper com a protagonista, que encarna oferiments, retrets, esperances i crits, tan sols sustentat per unes fràgils i efímeres branques d'arbre.

«Ines reflexiona al voltant del donar i del rebre en el fràgil i difícil camí de la vida. Un camí efímer del qual sovint no som conscients de la seva fragilitat fins que hi ensopem. La pèrdua, el dol, entre l'alleujament i el pes relatiu a cada individu, una manera de caminar entre el negatiu i el positiu», expliquen els organitzadors. Segons ells,

l'obra d'Ines Schaikowski posa en relleu «l'autèntic diàleg entre la persona i la seva transcendència, potser l'únic diàleg plenament important».

El P. Ignasi Ricart, *cmf*, opina que «l'art ens ajuda a intuir el rostre de Déu, enmig de l'absència i la pèrdua. Ens fa veure noves possibilitats per viure la nostra vida: no som un ramat de solitaris, sinó de "solidaris" amb tots els qui se senten desvalguts a la "cuneta" de la vida. El rostre de la misericòrdia de Déu que ens fa veure Jesús vol dir, amb paraules i fets: "Déu t'estima, Déu us estima." Ho diu a persones que sofreixen rebuig social o religiós, als malalts i als qui han perdut algun ésser estimat, als pecadors i als que viuen sense esperança».

La mateixa Ines Schaikowski

afirma que «ser humà pressuposa ser limitat. L'existència del cos humà està limitada, i també ho està la ment humana, que arriba als seus límits en tractar la inconstància d'allò físic i la fragilitat de la vida». I afegeix: «Sovint, de sobte, ens impacten fortament la pèrdua o el guany, que a vegades ens arriben junts en el mateix alè, el mateix gest. Estem preparats per enfrontar-nos a aquestes dures contradiccions? Què ens pot guiar i orientar durant el camí en aquesta vida tan efímera?»

Els horaris de visita són els següents: dimecres, dijous i divendres, de 16.30 a 19.30; dissabtes, d'11.00 a 14.00 i de 16.30 a 19.30; diumenges i festius, d'11.00 a 14.00; dilluns i dimarts, tancat.

Més informació: L'Albergueria, c/ de l'Albergueria, 1 - 08500 Vic, tel. 938 891 857, albergueria@bisbatvic.com.

Actualitats científiques

Creix la pol·lució atmosfèrica a les grans ciutats

Acabem de llegir un resum de l'informe que l'OMS (Organització Mundial de la Salut) ha donat a conèixer dels estudis fets sobre la contaminació atmosfèrica en grans ciutats. N'hem quedat tan esborronats que hem cregut convenient donar-vos-en una idea. Els resultats d'aquests estudis fets en 3.000 ciutats fan pensar molt. Més d'un 80% de les persones que viuen en àrees urbanes suporten nivells de pol·lució superiors als límits que estableix l'OMS. I, en conseqüència, això causa més de tres milions de morts prematures cada any a tot el món, o sigui més que les degudes a la malària o la sida. I el total de contaminació ha augmentat en un 8% en 5 anys.

Fixant-nos, diu l'informe, en el tant per cent de partícules petites (anomenades PM10), que tenen un límit tolerable d'uns 20 micrograms per metre cúbic, trobem que hi ha ciutats que n'arriben a tenir més de 300. Són ciutats no europees d'Àrabia Saudita, l'Afganistan, Índia... i Nigèria. Aquest últim país té la que bat el rècord: 594 mcg/m³. És Onitsha. Els seus habitants se la passen molt negra. Als països d'Europa d'això n'estem més lluny, però no vol dir totalment resguardats: a Roma arriben a uns 28 mcg/m³ i a París a uns 26. A Barcelona en tenim 24, i encara sobrepassen en 4 el límit tolerable. A Madrid tenen més sort en aquest punt: només 19. En el total d'Espanya s'ha vist que un terç

Onitsha (Nigèria).

de les ciutats supera els valors límits que recomana l'autoritat sanitària.

Però encara hi ha altres contaminants que cal tenir en compte. A més de les PM10 que hem dit, hi ha les partícules ultrafines (anomenades PM2.5) que són les més perilloses per a la salut. D'aquestes, els registres més alts són de l'Índia, que té 15 de les 30 ciutats que tenen el percentatge

més alt d'aquest contaminant. I 5 són de la Xina, que últimament ja ha fet esforços per millorar la qualitat de la seva atmosfera. Els restants països més afectats són Àrabia Saudita, l'Iran i el Pakistan.

Com que el problema és mundial, el document de l'OMS suggereix solucions a tots els països per fer front al problema, i tots ens hi hem de sentir

compromesos. Cal limitar les emissions de les xemeneies, augmentar l'ús de les fonts d'energia renovables (eòlica i solar), incentivar els transports col·lectius, anar més en bici que en cotxe, etc. No podem oblidar que ara com ara la contaminació de l'aire a les grans ciutats va en augment, a un ritme alarmant, i que això té efectes devastadors en la salut humana...

Gent de casa

Molts són encara els qui la recorden. Maria Àngels Anglada i d'Abadal va morir a Figueres, on l'havien fet filla adoptiva, el dia de Sant Jordi del 1999, als 69 anys. Havia nascut a Vic el 9 de març del 1930. Era membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i havia rebut els premis Josep Pla, Lletra d'Or i Crítica Narrativa Catalana, així com la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Fou docent a l'IES Ramon Muntaner i a les Escolàpies. Crítica literària, es va centrar en la poesia catalana i italiana, va conrear el món clàssic, en especial la seva gran passió, els grecs. Les seves obres més conegudes foren *Kyparíssia* (1980), *Columnes d'hores* (1990) i, pòstumament, la seva *Poesia completa* (2009).

Col·laboradora de les millors revistes literàries dels anys seixanta i amiga del poeta empordanès Carles Fages de Climent, són admirables les seves obres crítiques sobre la poesia d'Espriu o Carner.

La seva afició pel món clàssic la va portar a publicar *Relats de mi-*

Maria Àngels Anglada d'Abadal, cèlebre escriptora

Joan Pallarès-
Personat
Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

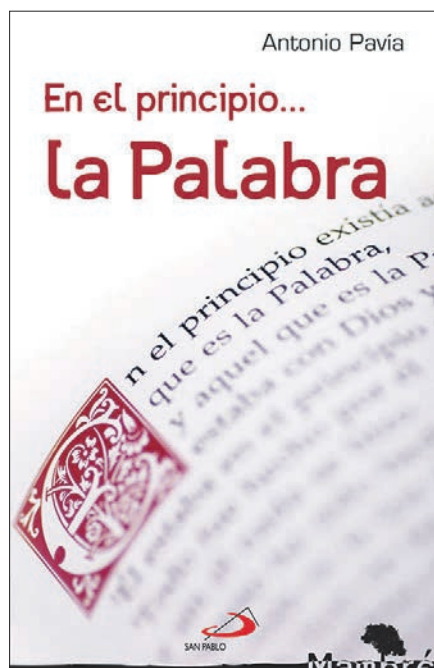

tologia: els déus (1996), *Relats de mitologia: els herois* (1996) i *Retalls de la vida a Grècia i Roma* (1997), passió que es va traduir, també, en nombroses xerrades, conferències i cursets sobre temes mitològics, impartits arreu de la nostra geografia.

Casada amb Jordi Geliu, tots dos van editar el 1978 *Memòries d'un pagès del segle XVIII*, escrites per Sebastià Casanovas i Canut. L'any 1972 va editar un dels primers llibres de Núria Albó, *Díptic*.

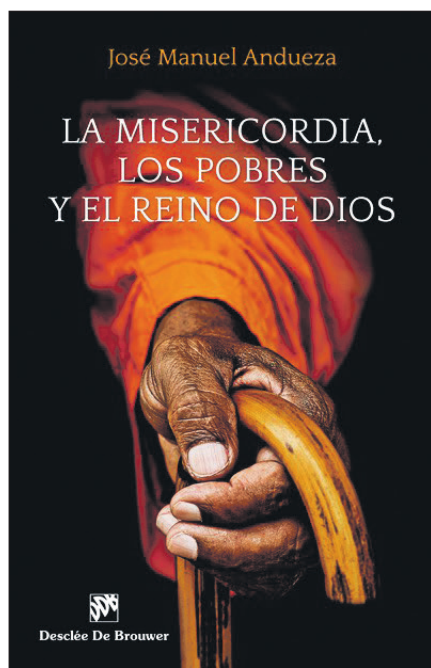
Pòstumament, el 2002, el músic Josep Tero va musicar la seva obra literària en un espectacle anomenat *Et deixaré la veu*. Igualment Edicions Vítel·la va editar la seva obra poètica completa, com hem comentat més amunt, amb pròleg del qui fou el seu amic, Sam Abrams.

ANTONIO PAVÍA
En el principio... la Palabra
San Pablo, 2016, 224 pàg.

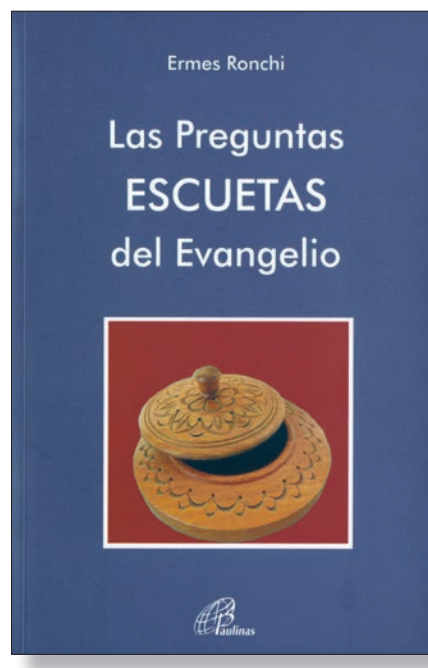
El pare Antonio Pavía planteja de manera directa la pregunta següent: «Quin crèdit ens mereix la Paraula de Déu?» Aquesta és la qüestió que defineix si realment som creients o no. L'autor reprèn verset a verset el text del pròleg de l'evangeli de sant Joan, text que alguns consideren la porta d'entrada a la contemplació de la glòria del Fill de Déu.

JOSÉ MANUEL ANDUEZA
La misericordia, los pobres y el Reino de Dios Desclée De Brouwer, 2016, 224 pàg.

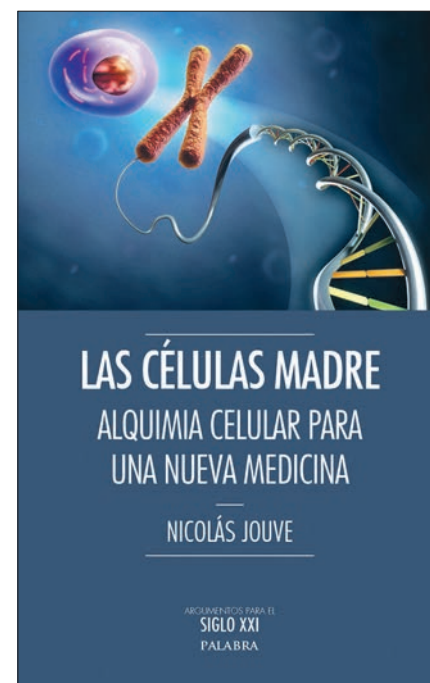
La misericòrdia divina ens parla d'un amor entranyable i fidel. Per descobrir-ne i entendre bé el significat cal acudir a la Bíblia. A través d'aquest recorregut accedim al sentit de misericòrdia. Dialogant amb tres conceptes (misericòrdia, Regne de Déu i pobres), intuïm com la misericòrdia és camí des de Déu cap a Déu i esdevé acte de nova creació.

ERMES RONCHI
Las preguntas escuetas del Evangelio
Paulinas, 2016, 176 pàg.

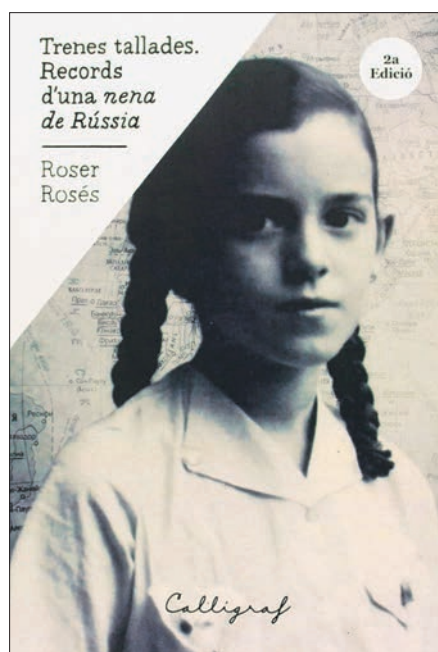
Les preguntes són com el cofre que guarda un petit tresor, et desarmen i et conviden a donar una resposta creativa. Aquest llibre consta de deu preguntes concises de l'Evangelio que ens conviden, amb paraules senzilles, a obrir-nos a la Paraula de Déu i a donar una resposta personal. Són preguntes que no deixen indiferent i permeten que ressoni dins nostre la paraula de Jesús.

NICOLÁS JOUVE
Las células madre
Palabra, 2016, 256 pàg.

Les investigacions biomèdiques amb cèl·lules mare i les seves aplicacions potencials en la medicina reparadora han generat molta controvèrsia en els darrers anys, amb implicacions en aspectes bàsics de la biologia humana, la vida, la medicina i la bioètica. Totes aquestes perspectives constitueixen el rerefons dels coneixements i les experiències que s'inclouen en aquest llibre.

ROSER ROSÉS
Trenes tallades
Cal·lígraf, 2016, 198 pàg.

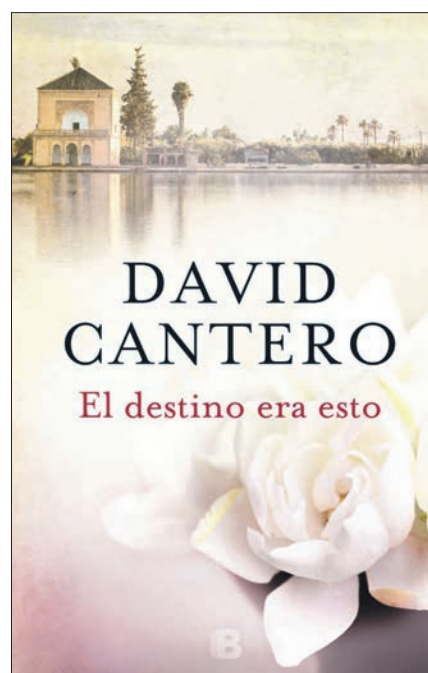
El 1938, amb 12 anys, Roser Rosés va ser enviada a l'URSS pels seus pares per salvaguardar-la dels estralls de la guerra civil. El 1947, després d'un llarg periple per diferents països, va poder tornar finalment a Barcelona. Aquest text narra, de manera tendra, lúcida i intensa, aquells anys d'exili forçat, d'una infància i adolescència marcades pels conflictes bèl·lics.

ARIANNA HUFFINGTON
La revolución del sueño
Plataforma, 2016, 384 pàg.

En aquesta era d'acceleració i connexió permanent, de presses permanents i d'angoixes, gaudir d'un son reparador és més difícil i necessari que mai. Aquesta obra de l'escriptora Arianna Huffington encén un llum d'alerta en el nostre món insomne i ens mostra el camí d'una presa de consciència amb la qual transformarem la nostra vida, la nostra societat i el nostre món.

DAVID CANTERO
El destino era esto
Ediciones B, 2016, 302 pàg.

En Damián és un agent de policia. De vegades se sent una mica sol, fins i tot trist, però es consola resolent casos complicats. Haurà de vetllar per la seguretat de Patricia, rica i amb èxit en els negocis, en un viatge a Marràqueix. La jove ha patit un intent de segrest i per primer cop està espantada. A l'exòtica ciutat, sota el cel del desert, el destí té els seus propis plans...

MAITE CARRANZA (text) i IRATXE LÓPEZ DE MUNAÍN (il·lustracions)
La película de la vida
Cruïlla, 2016, 152 pàg.

L'Olívia és una noia d'allò més normal que viu amb la seva mare i el seu germà Tim en un petit pis de l'Eixample. De sobte, la crisi truca a la porta i el seu petit món s'enfonsa. Malgrat les dificultats, l'Olívia se les empenca per tirar endavant i, gràcies a en Tim, descobreix que en la pel·lícula de la vida tots podem col·laborar una mica a escriure el nostre propi guió.

Crítica literària

Sofrences redemptores per a la salvació del món

Vull donar-vos notícia a propòsit de la publicació del primer diccionari enciclopèdic dedicat a la «Passió de Crist»; una profunda expressió teològica que vol compendiar el conjunt de sofrences que sofrí el nostre Salvador, Jesús de Natzaret; sofrences que han estat tothora esguardades pel cristianisme com a redemptores per a la salvació del món. El conjunt d'articles del diccionari, redactats críticament (i sempre acompanyats de la citació de les fonts consultades, juntament amb una orientació bibliogràfica) posen de manifest com la història de la Passió, ja des de l'Antic Testament, fou anunciada i preparada per paraules i figures profètiques, i que en la persona de Crist, s'acomplí el disseny i la voluntat salvífica de Déu.

El conjunt dels 165 articles que integren aquest diccionari han estat redactats, en bona part, per membres de la Congregació Passionista puix que el misteri de la Passió de Crist el trobem en el cor del carisma d'aquesta congregació religiosa fundada per Sant Pau de la Creu († 1775). Entre els nombrosos lèxics de ciència teològica que actualment tenim al nostre abast hi trobem diccionaris temàtics sobre Moral, Mariologia, Bíblia, Dogmàtica,

DICCIONARIOS SAN PABLO

Pasión de Jesucristo

A cura de Luis Díez-Merino, Robin Ryan i Adolfo Lippi
Pròleg de Joachim, Rego, C.P.
Ediciones San Pablo, 2015, 1.361 pàg.

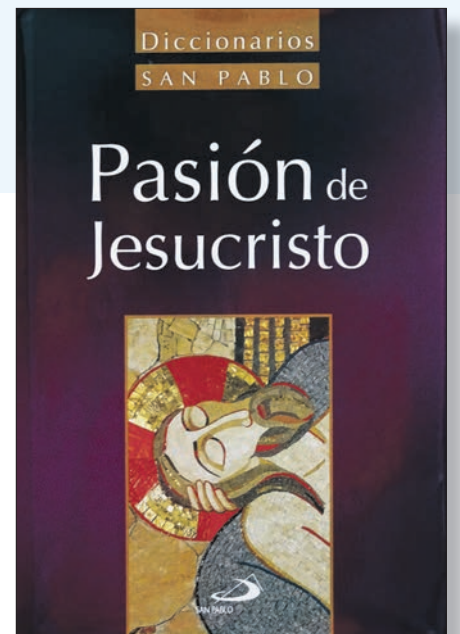
Dret Canònic, Espiritualitat, Història, Litúrgia. Fins ara, però, no se'n trobava cap dedicat monogràficament a la Passió de Nostre Senyor Jesucrist.

Aquest primer diccionari enciclopèdic sobre la Passió cobreix, doncs, un buit molt rellevant car inclou el tractament de tots els àmbits temàtics: exegetics, dogmàtics, morals, arqueològics, històrics, ascètics, artístics i devocionals referits al misteri de la Passió. Del conjunt d'articles que integren el diccionari cal destacar els que han estat redactats pels religiosos passionistes: L. Novoa sobre la *Theologia crucis*; J. L. Quintero sobre l'espiritualitat de la Passió; M. Anselmi sobre la *Memoria passionis*; A. M. Artola sobre el fenomen de l'estigmatització i sobre la mística de la Passió; T. Amodèi sobre la incidència de la Passió de Crist en la història de l'art i, sobretot, en aquesta

crítica literària volem posar en relleu la destacada aportació de L. Díez-Merino, curador del diccionari, i autor dels articles bíblics i exegetics, sobre la cronologia i, també, sobre la Passió de Crist en la Patrística i devocions populars.

Dins del grup de col·laboradors que no pertanyen a la congregació passionista, i que també han fet aportacions en la redacció del diccionari, cal destacar els articles preparats pel religiós dominic J. Murphy O'Connor, exprofessor de l'École Biblique de Jerusalem, sobre l'agonia de Getsemani; i els articles preparats pels framenors L. Hoppe i G. Ostdiek sobre la Via Dolorosa i sobre l'Eucaristia entesa com a memorial de la Passió, respectivament. És particularment suggeridora l'aportació del carmelita descalç E. Llamas Martínez, catedràtic emèrit de la Pontifícia Universitat de Salamanca, on estudia la

Fra Valentí
Serra de
Manresa
Caputxí

Passió de Crist en l'experiència mística de Santa Teresa de Jesús i de Sant Joan de la Creu.

Aquest diccionari s'ha de considerar com una obra de gran abast que, certament, suscitarà l'estudi, rigorós i exhaustiu, de la Passió de Crist en diversos àmbits del saber humà.

Crítica teatral

La saviesa de la sàtira de Molière

«LES DONES SÀVIES»,
a partir de l'obra de Molière.
DRAMATÚRGIA: Lluís Hansen.
INTÈRPRETS I DIRECCIÓ:
Enric Cambray i Ricard Farré.
El Maldà, Barcelona.
Sense data de sortida.

Potser a algú li pot semblar que aquest espectacle és un exercici de transformisme —les imatges promocionals amb els dos protagonistes ho faciliten—, però és molt més que això. Els dos únics intèrprets d'aquesta versió «lliure-lliure-molt lliure» de l'obra *Les dones sàvies*, estrenada per Molière el 1672, fan els papers més importants de l'auca molieriana i aconsegueixen que els espectadors se'ls creguin tots, malgrat els canvis de vestuari i de caracterització constants—ara la còfia de la minyona, ara el vestit de la senyora, ara el vestit de les filles, ara el vestit de la tia, ara el vestit del pare, ara el vestit dels pretendents, ara les perruques...—, canvis fets, la majoria, a cor obert, i els altres, darrere d'un paravent doble que per davant és una biblioteca i per darrere un envà de portes entapissades, tot plegat en una proposta escènica que forma part d'un joc divertidíssim que

© El Maldà

Enric Cambray i Ricard Farré fan la majoria de personatges de l'obra «Les dones sàvies», de Molière.

s'han proposat els dos actors i responsables de la «malifeta»: Enric Cambray (en els papers d'Enriqueta, Belisa, Crisal i senyor «Cunill») i Ricard Farré (en els papers d'Armanda, Clitandre, Martina i Filaminta).

És una hora i quart de no parar —si algun personatge ha de fer doblat en una escena es fa servir la perruca en clau de putxinel·li— que alterna alguns dels discursos de Molière —sempre molt ben expressats pels dos actors— i alguns altres de la versió catalana incorporada que pitja fort en el trac-

tament lingüístic, amb el dialecte de terra endins que utilitza la minyona i el presumpte bon parlar de la mestressa, la seva dèria per les tertúlies literàries i l'admiració platònica que sent per un tal senyor Cuni(II), sí, amb u!, que, per més inri, diu que abans anava de matins i ara va de vespres, mestre de l'oratori, savi per sobre dels savis, artesà de les tertúlies i inventor de la ruleta del 5 x 10, una manera de donar resposta a qualsevol tema amb una combinació de frases fetes que apareixen escrites en els paravents. Les ironies sobre

la gramàtica catalana, la llengua de Pompeu i la decisió de la mestressa de despatxar la minyona només per com «fa malbé» la llengua amb el seu parlar cauen més oportunes que mai quan l'Institut d'Estudis Catalans n'ha muntat una de grossa amb la decapitació d'un grapat de diacrítics que, despulats de l'accent, creen confusió en segons quin context.

Però al marge que tot el muntatge és una perla que promet una llarga durada en cartellera, el moment més espectacular és el de la irrupció en escena del senyor Cuni(II) en versió musical i amb una lletra que està carregada tant de mala intenció com d'un humor espaterrant i que qualsevol dia hauria de manllevar l'equip del «Polònia», ni que sigui per deixar testimoni de com s'arriba a la imitació de la imitació sense exercir de manter de la Rambla.

Hi ha una cita imprescindible per a espectadors de tots els gustos a la sala d'El Maldà, no tant per retrobar-hi només la sàtira de Molière sobre les dones amb saviesa i la mediocritat de segons quins poetes sinó per passar una de les millors vesprades teatrals amb la interpretació esbojarrada i esperpèntica dels dos actors i la seva subtil sàtira a la pedanteria dels mitjans de comunicació i la pseudointel·lectualitat que alguns desprenen.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

Juan Manuel Cotelo presenta a Catalunya «Footprints»

«El Cel és l'única meta per la qual compensa viure»

Rosa María Jané Chueca

Després de *La última cima*, *Mary's Land* i *Te puede pasar a ti*, el director Juan Manuel Cotelo torna a sorprendre'ns amb la pel·lícula *Footprints*, que recull l'experiència espiritual d'un grup de pelegrins d'Arizona al Camí de Sant Jaume. Com explica Cotelo, van ser els mateixos pelegrins els qui van voler «una pel·lícula realitzada amb el mateix esperit que va animar els primers pelegrins del Camí, que cerquen una trobada íntima amb Déu en aquest territori sagrat». La proposta va agradar a Juan Manuel Cotelo: «Era un repte seductor... i el vam acceptar.»

Es tracta d'una road movie espiritual. Quina és la dificultat de rodar una pel·lícula així?

La dificultat prèvia era doble. D'una banda, el dubte de si veure caminar un grup de pelegrins resultaria interessant o una llauna. Què els pot passar? Mereixerà la pena filmar durant 40 dies aquestes persones? No valdria més enfocar-ho d'una altra manera, obrint la filmació a pelegrins d'arreu del món o introduint elements típics del cinema d'aventures? Valdrà la pena? Aquesta dificultat només tenia una solució possible: fer el camí amb ells i sortir de dubtes a la pràctica, sense parilitzar-nos davant d'un dubte imaginat. La segona dificultat va ser la falta de temps per preparar el rodatge. La proposta ens va arribar un mes just abans de començar a caminar... i la vam acceptar. Vam haver de reduir al màxim l'equip humà i tècnic, sense voler renunciar a rodar plans molt espectaculars des de l'aire, des d'un parapent. I vam haver de calçar-nos les botes i les vambes, sense entrenament previ. Al final, descobreixes que el mateix Camí et va posant en forma cada dia. El pitjor van ser els primers dies, però després el cos s'hi va anar acostumant.

L'espectador se sent identificat amb els pelegrins?

Crec que sí, pels comentaris que ens arriben després de diverses setmanes d'exhibició en algunes ciutats. La identificació de l'espectador amb els protagonistes de la pel·lícula es dona perquè el Camí és una metàfora de la vida. Realment, ho és. Les circumstàncies que viuen els pelegrins són perfectament aplicables a qualsevol persona en la vida quotidiana. El cansament, el patiment, les alegries i tristeses del Camí, les bones companyies i les males, les jornades fàcils i agradables mesclades amb les etapes insuportables... tot això aporta grans lliçons per a la vida de qualsevol.

El Camí de Sant Jaume sempre deixa una empremta?

Sens dubte. A uns els deixa una empremta molt superficial, perquè recorren el Camí cercant simplement una experiència externa. L'empremta que els deixa són fotos, records, gustos... mentre que a uns altres els deixa una empremta tan profunda dins l'ànima que arriba a afectar completament la

«En l'actitud amb què camines, t'hi jugues molt»

manera amb què caminen per la vida quan tornen de Santiago. En l'actitud amb què camines, t'hi jugues molt.

Què és el que més l'ha «tocat» fent aquesta pel·lícula?

En destacaria dues coses. En primer lloc, l'esperit de servei amb què els pelegrins es relacionaven entre ells. Quan veus que una persona té un detall de servei amb una altra... potser no és gaire sorprenent. Però quan constates que aquella servicialitat és una actitud permanent, i que es manifesta en moltíssims detalls, aleshores et crida molt l'atenció. Al cap de dos o tres dies em vaig adonar que tots els pelegrins caminaven més pendents de

la persona que tenien al costat que no pas d'ells mateixos. D'aquí que compartissin menjar, beguda, temps... sobretot temps! Perquè és molt generós caminar més a poc a poc del que tu pots caminar per acompanyar el més dèbil. Va ser un espectacle silenciós i permanent, davant dels meus ulls. A més, em va sorprendre l'atenció, la senzillesa i la profunditat amb què parlaven de fe, del seu amor a Déu, de pietat. Durant les entrevistes pensava: «No estic acostumat a sentir parlar joves de 20 anys amb aquesta maduresa espiritual.»

La meta és Santiago, però és el final del Camí o realment en aquest punt comença de debò?

El Camí comença abans de sortir de casa, quan sorgeixen els dubtes sobre si caminar o no. Això ja és part del Camí de Sant Jaume. I el final és el Cel... el final és el pòrtic de la Glòria, representat a la catedral de Santiago. El Cel és l'única meta per la qual compensa viure, per la qual compensa caminar.

Rauxa

Terra de sants

Eduard Brufau

Una de les formes de l'anacronisme consisteix a projectar en el passat situacions que només es donen avui. Com que no és fàcil posar-se en la mentalitat ni el context dels temps que no hem viscut, sovint es comet l'error de creure que les característiques pròpies del nostre present hi són des de sempre. És el que passa quan de vegades s'afirma que Catalunya no ha estat mai gaire cristiana, que no és terra de sants.

Tanmateix, una senzilla mirada objectiva a la història desmenteix aquesta creença. Sense incloure-hi els dels primers mil anys, ni els beats, ni els nombrosos màrtirs del segle XX, vet aquí alguns dels nostres sants: sant Ermengol (s. X – 1035), sant Oleguer (c. 1060 – 1137), sant Ot (c. 1065

– 1122), sant Pere Nolasc (c. 1180 – 1245), sant Bernat Calbó (1180 – 1243), sant Ramon de Penyafort (1180 – 1275), santa Maria de Cervelló (1230 – 1290), santa Elisabet de Portugal (1271 – 1336), sant Salvador d'Horta (1520 – 1567), sant Pere Claver (1580 – 1654), sant Miquel dels Sants (1591 – 1625), sant Josep Oriol (1650 – 1702), santa Joaquina de Vedruna (1783 – 1854), santa Paula Montal (1799 – 1889), sant Antoni Maria Claret (1807 – 1870), sant Francesc Coll (1812 – 1875), santa Maria Rosa Molas (1815 – 1876), sant Josep Manyanet (1833 – 1901), sant Enric d'Ossó (1840 – 1896), santa Teresa Jornet (1843 – 1897), santa Carme Sallés (1848 – 1911). Que tots ells, que viuen a la infinita pàtria celestial, vetllin pels que vivim en aquesta petita pàtria terrenal.